This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google books

https://books.google.com

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

+ *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.

+ *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.

+ *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.

+ *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via `http://books.google.com`

1908 - 1909

m
273

Digitized by Google

BIBLIOTHEEK KITLV
0065 8854

Digitized by Google

N° 2

ZITTING 1908 — 1909 — **311.**

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

GELEIDENDE BRIEF.

N°. 1.

's GRAVENHAGE, *den* 26 *Juni* 1909.

Krachtens Koninklijke machtiging heb ik de eer U Hoogedelgestrenge, ter voldoening van artikel 44 van het Reglement op het beleid der Regeering van Nederlandsch-Indië, hiernevens met de betrekkelijke nota's van toelichting in afschrift te doen toekomen de navolgende contracten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel of daarmede gelijk te stellen stukken:

1. de akten van verband en van bevestiging op 18 Februari 1907 afgelegd door den nieuwen bestuurder van Bolaang Itang (residentie Menado);

2. de in 1907 met de zelfbesturen van eenige landschappen in de residentie Menado gesloten suppletoire overeenkomsten houdende regeling van de wederzijdsche grenzen;

3. de in 1907 en 1908 afgelegde verklaringen, houdende regeling van de politieke verhouding van verschillende landschappen in de afdeeling Midden-Celebes (residentie Menado) tot- en de verplichtingen van de bestuurders jegens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië, zoomede de door den bestuurder en de landsgrooten van Todjo op 4 December 1905 afgelegde verklaring, waarbij zij afstand doen van alle aanspraken op de Togean-eilanden en Oena-Oena en op het landschap Kadomboekoe;

4. de in 1908 afgelegde verklaringen houdende regeling van de politieke verhouding van eenige landschappen in het gouvernement Celebes en onderhoorigheden tot- en de verplichtingen van de bestuurders jegens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië;

5. de op 23 Maart 1907 met den sultan van Ternate en zijne landsgrooten gesloten suppletoire overeenkomst, waarbij zij afstand doen van de rechten op de landschappen Banggai, Boengkoe en Mori (gouvernement Celebes en onderhoorigheden), zoomede de door de bestuurders van Banggai en Boengkoe afgelegde verklaringen, houdende regeling van de politieke verhouding van die landschappen tot- en van hunne verplichtingen jegens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië;

6. de in 1908 afgelegde gelijksoortige verklaringen van eenige zelfbesturen van de Atjehsche onderhoorigheden;

7. de in 1907 en 1908 afgelegde gelijksoortige verklaringen van de zelfbesturen van IV Kota di Ilir en Loeboe Ramo, behoorende tot de Kwantan-districten in Midden-Sumatra (afdeeling Indragiri, residentie Riouw en onderhoorigheden);

8. de in 1907 afgelegde gelijksoortige verklaringen van de zelfbesturen van de voorloopig bij het gouvernement Sumatra's Westkust behoorende landschappen IX Kota en Padang Tarab;

Aan
den Heer Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Digitized by Google

9. de in 1907 afgelegde gelijksoortige verklaringen van de zelfbesturen van de eveneens voorloopig bij het gouvernement Sumatra's Westkust behoorende landschappen Batoe Kankoeng en Indamar;

10. de op 15 September 1907 met het zelfbestuur van Bangli (residentie Bali en Lombok) gesloten suppletoire overeenkomst houdende nadere regeling van de grenzen van dat landschap met de afdeeling Boeleleng;

11. de op 19 en 20 Januari 1908 met de zelfbesturen van Kloengkoeng en Bangli (residentie Bali en Lombok gesloten suppletoire overeenkomsten houdende overdracht aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië van de heffing van in- en uitvoerrechten, haven- en ankeragegelden en van het opiummiddel:

12. de op 18 Januari 1909 door het zelfbestuur van Bangli (residentie Bali en Lombok) afgelegde verklaring houdende regeling van de verhouding van dat landschap tot- en de verplichtingen van den bestuurder jegens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië;

13. de in 1907 met eenige zelfbesturen in de residentie Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo gesloten suppletoire overeenkomsten houdende afstand aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië van de terreinen ingenomen door eenige hoofdplaatsen;

14. de op 3 Januari 1908 met het zelfbestuur van Koetei (residentie Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo) gesloten suppletoire overeenkomst houdende de overdracht van het gebied der onderafdeeling Boven-Mahakam aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië;

15. de op 28 Juli 1906 met het zelfbestuur van Pasir (residentie Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo) gesloten overeenkomst, houdende de overdracht van dat landschap aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië;

16. de op 22 December 1905 door het zelfbestuur van Tajan en Meliau (residentie Westerafdeeling van Borneo) afgelegde verklaring, houdende de overdracht van het landschap Meliau aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië;

17. de op 23 Januari 1909 met den sultan van Lingga-Riouw en onderhoorigheden gesloten suppletoire overeenkomst, houdende de overdracht aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië van eenige pachten in den Poelau-Toedjoeh Archipel.

De Minister van Koloniën,

IDENBURG.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

BOLAANG ITANG.

AKTEN VAN VERBAND EN VAN BEVESTIGING.

N°. 2.

AKTE VAN VERBAND van den opgetreden Radja van Bolaang Itang.

Ik Ram Soeit Pontoh, Radja van Bolaang-Itang, beloof plechtig, dat ik aan de Koningin der Nederlanden en aan den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, als vertegenwoordiger der Koningin in deze gewesten gehouw en getrouw zal zijn en het landschap Bolaang-Itang dat mij in leen wordt afgestaan en als zoodanig door mij wordt aangenomen, met allen ijver, alle oplettendheid en toewijding voor en vanwege het Nederlandsch-Indisch Gouvernement zal besturen overeenkomstig de instellingen en wetten des lands;

dat ik de tusschen het Nederlandsch-Indisch Gouvernement en mijne voorgangers gesloten overeenkomsten heilig en getrouw zal nakomen;

dat ik te allen tijde genegen zal zijn, om mij met dat Gouvernement te verstaan omtrent punten in die overeenkomsten, die nader blijken mochten in het belang van land en volk regeling te behoeven en dat ik voorts alles zal doen wat een getrouw en eerlijk Radja en leenman betaamt.

Deze verklaring heb ik met eede bevestigd, bezegeld en onderteekend ten overstaan van Abraham Coomans jr., controleur der afdeeling Bolaang-Mongondou, daartoe gemachtigd door den Resident van Menado en in bijzijn van de navolgende mantri's.

Hier stonden de stempel en de handteekening van Ram Soeit Pontoh, Radja van Bolaang-Itang, zoomede de handteekeningen van zijne mantri's en van den Kadli, voor de beëediging.

Ten overstaan van mij, controleur der afdeeling Bolaang-Mongondou.

(get.) A. Coomans jr.

AKTE VAN BEVESTIGING van Ram Soeit Pontoh als Radja van Bolaang Itang.

Nademaal door de Hoofden en de bevolking van Bolaang-Itang tot Radja van dat landschap is gekozen: Ram Soeit Pontoh.

En aangezien Ram Soeit Pontoh op heden Maandag den 18den Februari 1907 in handen van mij Abraham Coomans jr., controleur der afdeeling Bolaang-Mongondou, daartoe gemachtigd door den Resident van Menado, plechtig heeft beëedigd en te mijnen overstaan heeft bezegeld en onderteekend de aan deze akte gehechte schriftelijke verbintenis.

Zoo wordt voornoemde Ram Soeit Pontoh bij deze door mij onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië vanwege en in naam van meergenoemd Gouvernement plechtig bevestigd in zijne waardigheid van Radja van Bolaang-Itang onder den naam en titel van Ram Soeit Pontoh Padoeka Radja Bolaang Itang.

Aldus gedaan te Bolaang-Itang ten dage en jare voorschreven

De Controleur der afdeeling Bolaang Mongondou,

(w. g.) A. Coomans jr.

In tegenwoordigheid van ons:

Hier stonden de handteekeningen van de getuigen.

Deze akten van verband en van bevestiging zijn goedgekeurd en bekrachtigd op heden 26 Juni 1907.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(w.g.) J. B. van Heutsz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De Algemeene Secretaris,

(w.g.) van Rees.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,

(w. g.) de Graeff.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën,

(w. g.) A. E. Elias.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

BOLAANG ITANG.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 3.

Aan den radja van het landschap Bolaang Itang (afdeeling Bolaang Mongondou, residentie Menado), Bonji Ponto, is wegens ouderdom en ziekelijkheid op verzoek eervol ontslag verleend (Gouvernementsbesluit 18 September 1906 n°. 10). Met hem waren achtereenvolgens gesloten het contract van 12 September 1895 [1]) en de suppletoire contracten van 25 Juli [2]), en 11 September 1897 [3]) en van 26 Maart 1901 [4]).

De op den 18den Februari 1907 door den nieuw opgetreden zelfbestuurder Ram Soeit Pontoh, vroeger marsaoleh van het district Boenong van genoemd landschap, beëedigde, onderteekende en bezegelde akte van verband en de hem uitgereikte akte van bevestiging zijn goedgekeurd en bekrachtigd bij Gouvernementsbesluit dd. 26 Juni 1907 n°. 33.

1) Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1896—1897, **139**, n°. 11.
2) „ „ „ „ „ „ „ „ „ 1897—1898, **152**, n°. 28.
3) „ „ „ „ „ „ „ „ „ 1898—1899, **166**, n°. 13.
4) „ „ „ „ „ „ „ „ „ 1902—1903, **174**, n°. 23.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

KAIDIPANG.

SUPPLETOIR CONTRACT.

N°. 4.

Nademaal het wenschelijk is voorgekomen de grenzen van het landschap Kaidipang nader vast te stellen en zulks met wijziging van de vroegere grenzen, zooals die in bijlage I van het politiek contract dd. 21 September 1895 zijn omschreven, zoo is op heden den 19den Februari 1907 en onder nadere goedkeuring en bekrachtiging van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië tusschen ons Abraham Coomans, Controleur van Bolaang Mongondou, daartoe speciaal gemachtigd door den Resident van Menado, en Manoppo Corompot, Radja van Kaidipang en zijn mantri's overeengekomen, dat de grenzen van het landschap Kaidipang zullen luiden als volgt:

ten Noorden: de Celebes-zee;

ten Oosten: van een gemetselden steenen pilaar rechts van de monding van de Boeboeo-rivier aan de Celebes-zee eene rechte lijn naar den noordelijksten top van het Batoe-Poliigebergte en van dit punt eene rechte lijn naar de goenoeng Mopile tot aan de waterscheiding met de Zuidkust;

ten Zuiden: de primaire waterscheiding tusschen de Noord- en Zuidkust;

ten Westen: de meridiaan over tandjoeng Hoeloehoe of Mogohoegoe;

liggende het district Atinggola der Assistent-residentie Gorontalo tusschen den Westelijken oever der Andagilerivier en den Oostelijken voet van 't bergland Imana, terwijl het ten Noorden wordt begrensd door de Celebes-zee en ten Zuiden door de primaire waterscheiding tusschen de Noord- en Zuidkust.

Aldus ten dage en jare in den aanhef dezes vermeld te Kaidipang overeengekomen, in triplo opgemaakt, onderteekend en bezegeld door den Radja van Kaidipang en zijne mantri's in tegenwoordigheid van mij Controleur van Bolaang-Mongondou.

(*w. g.*) A. COOMANS jr.

Hier stonden stempel en handteekening van Manoppo Corompot, Radja van Kaidipang en de handteekeningen van zijne mantri's.

Dit suppletoir contract is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 12den September 1907.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(*w. g.*) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De Algemeene Secretaris,

(*w. g.*) VAN REES.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,

(*w. g.*) M. S. KOSTER.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën,

(*w. g.*) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

BOLAANG ITANG.

SUPPLETOIR CONTRACT.

N°. 5.

Nademaal het wenschelijk is voorgekomen de grenzen van het landschap Bolaang-Itang nader vast te stellen en zulks met wijziging van de vroegere grenzen, zooals die in bijlage I van het politiek contract dd. 12 September 1895 zijn omschreven, zoo is op heden den 20sten Februari 1907 en onder nadere goedkeuring en bekrachtiging van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië tusschen ons Abraham Coomans, controleur van Bolaang-Mongondou, daartoe speciaal gemachtigd door den resident van Menado en Ram Soeit Pontoh, Radja van Bolaang-Itang en zijne mantri's overeengekomen, dat de grenzen van het landschap Bolaang-Itang zullen luiden als volgt:

ten Noorden: de Celebes-zee;

ten Oosten: de meridiaan over de oude monding der Biontong of Boenong-rivier aan de Celebes-zee, de zoogenaamde Boenong-diti;

ten Zuiden: de primaire waterscheiding tusschen de Noord- en Zuidkust;

ten Westen: van een gemetselden steenen pilaar rechts van de monding der Boeboeo-rivier aan de Celebes-zee eene rechte lijn naar den Noordelijken top van het Batoe-Polii-gebergte en van dit punt eene rechte lijn over de goenoeng Mopile tot aan de waterscheiding met de Zuidkust.

Aldus ten dage en jare in den aanhef dezes vermeld te Bolaang-Itang overeengekomen, in triplo opgemaakt, onderteekend en bezegeld door den Radja van Bolaang-Itang en zijne mantri's, in tegenwoordigheid van mij, Controleur van Bolaang Mongondou.

(*w. g.*) A. COOMANS jr.

Hier stonden stempel en handteekening van Ram Soeit Pontoh, Radja van Bolaang-Itang, zoomede de handteekeningen van zijne mantri's.

Dit suppletoir contract is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 12den September 1907.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(*w. g.*) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal.
De Algemeene Secretaris,
(*w. g.*) VAN REES.

Voor eensluidend afschrift,
De Gouvernements-Secretaris,
(*w. g.*) M. S. KOSTER.

Voor eensluidend afschrift,
De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën,
(*w. g.*) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

BINTAOENA.

SUPPLETOIR CONTRACT.

N°. 6.

Nademaal het wenschelijk is voorgekomen de grenzen van het landschap Bintaoena nader vast te stellen en zulks met wijziging van de vroegere grenzen, zooals die in bijlage I van het politiek contract, dd. 22 Juli 1895 zijn omschreven, zoo is op heden den 21sten Februari 1907, en onder nadere goedkeuring en bekrachtiging van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, tusschen ons Abraham Coomans, Controleur van Bolaang-Mongondou, daartoe speciaal gemachtigd door den Resident van Menado, en Mohamad Datoengsolang, Radja van Bintaoena en zijne mantri's overeengekomen, dat de grenzen van het landschap Bintaoena zullen luiden als volgt:

ten Noorden: de Celebes-zee;

ten Oosten: de Biauw-rivier van af hare bronnen op de hoofdwaterscheiding tusschen de Noord- en Zuidkust stroomafwaarts, verder de Sangkoeb-rivier volgende tot aan hare uitmonding in de Celebes-zee;

ten Zuiden: de primaire waterscheiding tusschen de Noord- en Zuidkust;

ten Westen: de meridiaan over de oude monding der Biontong of Boenong-rivier aan de Celebes-zee, de zoogenaamde Boenongditi.

Aldus ten dage en jare in den aanhef dezes vermeld te Bintaoena overeengekomen, in triplo opgemaakt, onderteekend en bezegeld door den Radja van Bintaoena en zijne mantri's, in tegenwoordigheid van mij. Controleur van Bolaang-Mongondou.

(*w.g.*) A. COOMANS jr.

Hier stonden stempel en handteekening van Mohamad Datoengsolang, Radja van Bintaoena, zoomede de handteekeningen van zijne mantri's.

Dit suppletoir contract is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 12den September 1907.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(*w.g.*) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De Algemeene Secretaris,

(*w.g.*) VAN REES.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,

(*w.g.*) M. S. KOSTER.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën,

(*w.g.*) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

BOLAANG MONGONDOU.

SUPPLETOIR CONTRACT.

N°. 7.

Nademaal het wenschelijk is voorgekomen de grenzen van het landschap Bolaang-Mongondou nader vast te stellen en zulks met wijziging van de vroegere grenzen, zooals die in bijlage I van het politiek contract d.d. 22 October 1895 zijn omschreven, zoo is op heden den 12den Maart 1907 en onder nadere goedkeuring en bekrachtiging van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, tusschen ons Abraham Coomans, Controleur van Bolaang-Mongondou, daartoe speciaal gemachtigd door den Resident van Menado, en Datoe Cornelis Manoppo, Radja van Bolaang-Mongondou en zijne mantri's overeengekomen, dat de grenzen van het landschap Bolaang-Mongondou zullen luiden als volgt:

ten Noorden: de Celebes-zee;

ten Oosten: de rivier Poigar van hare uitmonding in de Celebes-zee tot het meer Iloloi; de Oostelijke en Zuidelijke oevers van het meer tot daar waar de Poigar er in stroomt; deze rivier tot haren oorsprong uit het meer Danau, daarna de Noordelijke en Oostelijke oevers van het meer tot de uitmonding daarin van de Montagoi; verder deze rivier stroomopwaarts tot haren oorsprong op den berg Koladoon, gelegen in de waterscheiding tusschen de Celebes-zee en de Tominibocht, voorts genoemde waterscheiding tot den oorsprong der Boejat kiri op het Liandoek-gebergte, deze rivier stroomafwaarts tot waar zij overgaat in de Boejat en ten slotte de laatstgenoemde rivier tot hare uitmonding in de Tominibocht;

ten Zuiden: de Tominibocht;

ten westen: de Sangkoebrivier stroomopwaarts tot waar de Biauw-rivier zich in eerstgenoemde rivier stort, vervolgens de Biauw-rivier stroomopwaarts tot aan hare bronnen op de primaire waterscheiding tusschen Noord- en Zuidkust, vervolgens die waterscheiding volgende tot de goenoeng Sogoeö en eindelijk van hier de uitlooper van deze waterscheiding, die zich in ongeveer zuidelijke richting over de bergen Tapa, Tolondad en Panang tot aan zee uitstrekt bij Tandjoeng Labotta.

Aldus ten dage en jare in den aanhef dezes vermeld te Kotabangon overeengekomen, in triplo opgemaakt, onderteekend en bezegeld door den Radja van Bolaang-Mongondou en zijne mantri's in tegenwoordigheid van mij, Controleur van Bolaang-Mongondou.

(*w. g.*) A. COOMANS jr.

Hier stonden de stempel van Datoe Cornelis Manoppo, Radja van Bolaang-Mongondou, en de handteekeningen van den waarnemenden bestuurder en de mantri's van Bolaang-Mongondou.

Dit suppletoir contract is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 12den September 1907.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(*w. g.*) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De Algemeene Secretaris,

(*w. g.*) VAN REES.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,

(*w. g.*) M. S. KOSTER.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal,
bij het Departement van Koloniën,

(*w. g.*) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

BOLAANG OEKI.

SUPPLETOIR CONTRACT.

N°. 8.

Nademaal het wenschelijk is voorgekomen de grenzen van het landschap Bolaang-Oeki nader vast te stellen en zulks met wijziging van de vroegere grenzen, zooals die in bijlage I van het politiek contract dd. 11 September 1895 zijn omschreven, zoo is op heden den 17den Maart 1907 en onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, tusschen ons Abraham Coomans, Controleur van Bolaang—Mongondou, daartoe speciaal gemachtigd door den Resident van Menado, en Hassan van Goebal, Radja van Bolaang-Oeki, en zijne mantri's overeengekomen, dat de grenzen van het landschap Bolaang-Oeki zullen luiden als volgt:

ten Noorden: de waterscheiding tusschen de Noord- en Zuidkust;

ten Oosten: de secundaire waterscheiding, welke aansluitende aan de goenoeng Sogoeö van de primaire waterscheiding op de Noordgrens zich over de bergen goenoeng Tapa, Tolondad en Panang in ongeveer Zuidelijke richting uitstrekt tot aan tandjoeng Labotta;

ten zuiden: de Tominibocht;

ten Westen: de Taloedaa-rivier van haren oorsprong op de primaire waterscheiding tusschen Noord- en Zuidkust tot aan de zee, daarbij aan den benedenloop volgende haren ouden loop langs de Topi-rivier (grens met Gorontalo).

Aldus ten dage en jare in den aanhef dezes vermeld te Malibagoe overeengekomen, in triplo opgemaakt, onderteekend en bezegeld door den Radja van Bolaang-Oeki en zijne mantri's, in tegenwoordigheid van mij, Controleur van Bolaang-Mongondou.

(*w.g.*) A. COOMANS jr.

Hier stonden stempel en handteekening van Hassan van Goebal, Radja van Bolaang-Oeki, zoomede de handteekeningen van zijne mantri's.

Dit suppletoir contract is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 12den September 1907.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(*w. g.*) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De Algemeene Secretaris,

(*w. g.*) VAN REES.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,

(*w. g.*) M. S. KOSTER.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën,

(*w. g.*) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

KAIDIPANG, BOLAANG ITANG, BINTAOENA, BOLAANG MONGONDOU en BOLAANG OEKI.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 9.

Daar de grensregeling, aangegeven in bijlage I van de contracten [1], die respectievelijk op 21 en 12 September, 22 Juli, 22 October en 11 September 1895 gesloten werden met de zelfbesturen der landschappen Kaidipang, Bolaang Itang, Bintaoena, Bolaang Mongondou en Bolaang Oeki (residentie Menado), aanleiding gaf tot moeilijkheden, is na een nauwkeurig onderzoek en met onderling goedvinden van de betrokken zelfbesturen eene wijziging van de grenzen hunner landschappen tot stand gekomen, waardoor aan de vroeger herhaaldelijk voorkomende grensgeschillen een einde is gemaakt. Hoe die grenzen thans zijn vastgesteld blijkt uit de overgelegde suppletoire contracten van 19, 20 en 21 Februari en 12 en 17 Maart 1907, die bij Gouvernementsbesluit 12 September 1907 zijn goedgekeurd en bekrachtigd.

1) Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1896—1897, **139**, nos. 12, 11, 8, 13 en 10.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

MENADO
(Afdeeling Midden-Celebes.)

VERKLARINGEN.

N°. 10.

Ik ondergeteekende . . . . . bestuurder van . . . . . verklaar:

Ten eerste: dat het landschap . . . . . een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over. . . . . aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot . . . . . door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Bovenstaande verklaring is afgelegd (voorzien van stempel, onderteekening of handmerk) en beëedigd door elk der hoofden hieronder vermeld. De namen der door hen bestuurde landschappen, de dagteekening van de verklaringen en van de besluiten, waarbij de verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd en de hoofden zijn erkend en bekrachtigd, volgen mede hieronder.

Nummer.	Namen van de Hoofden die de verklaring hebben afgelegd.	Namen van de door hen bestuurde landschappen.	Dagteekening der verklaringen.	Dagteekening van de besluiten, waarbij de verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd, en de landschapshoofden zijn erkend en bevestigd.
		Onderafdeeling Westkust van Midden-Celebes.		
1	Hadji Ismail.	Toli Toli.	12 Februari 1908.	7 October 1908.
		Onderafdeeling Paloe.		
2	Parampasi.	Paloe.	11 April 1907.	12 April 1908.
		Onderafdeeling Posso.		
3	RoE *(bestuurster).*	Todjo.	22 Februari 1908.	7 October 1908.
4	Ta Lasa	Lage.	7 Maart 1908.	„
5	Papa i Mengkojoejoe.	Onda'E.	„	„
6	Tanteka.	Palande en Lamoesa.	„	„
7	Oema ing Golo.	Bantjea en Poe'oem Boto.	„	„
8	Papa i Woente.	Pebato.	19 Februari 1908.	„
9	Oemana Tahoengki.	Napoe.	26 „	„
10	Oemana Langa.	Besoa.	„	„
11	Toeama im Paroeda.	Tawaelia.	„	„
		Onderafdeeling Parigi.		
12	Papa-i-Ena.	Saoesoe.	12 Maart 1908.	7 October 1908.
13	I. Djengi *(bestuurster).*	Parigi.	7 „ 1908.	Den 7den October 1908 werd deze verklaring goedgekeurd en bekrachtigd. De erkenning en bevestiging van de bestuurster vond reeds in 1898 plaats. (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer de Staten-Generaal. Zitting 1898—1899. **166,** n°. 17.)
14	Borman.	Mooetong.	18 Februari 1908.	7 October 1908.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

TODJO.

VERKLARING.

N°. 11.

Wij ondergeteekenden RoE, Parioesi, Maloea en Taoeligi, bestuurder en de landsgrooten van het landschap Todjo verklaren mits dezen, dat wij afstand hebben gedaan van alle aanspraken op de Togeaneilanden en Oena Oena en op het landschap Kadomboekoe en dat wij alle onze rechten op de genoemde eilanden en op dat landschap afgestaan hebben aan het Nederlandsch-Indisch Gouvernement.

Aldus gedaan en beëedigd te Todjo, den 4den December 1905 (of den zesden der maand Sawal van het Mohammedaansche jaar 1323) en opgemaakt in simplo.

Hier stonden de handteekeningen van den Bestuurder en de landsgrooten van Todjo.

In kennisse van mij,

De Civiele gezaghebber te Posso,

(*get.*) VOSKUIL.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op den 7den October 1908.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(*get.*) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De wd. Algemeene Secretaris,

(*get.*) V. D. HOUVEN VAN OORDT.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,

(*get.*) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën,

(*get.*) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

LANDSCHAPPEN IN DE AFDEELING MIDDEN-CELEBES.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 12.

Gedurende de jaren 1907 en 1908 zijn door een aantal bestuurders van landschappen in de afdeeling Midden-Celebes (residentie Menado) verklaringen afgelegd waarbij hunne verhouding tot het Nederlandsch-Indisch Gouvernement is geregeld; de mededeeling van die verklaringen, welke alle gelijkluidend zijn, geschiedt in den gewonen vorm (zie laatstelijk de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1905—1906, **224**, n°. 6).

Tevens werd door den bestuurder en de landgrooten van Todjo [1]) eene verklaring afgelegd, waarbij zij afstand deden van alle aanspraken op de Togean-eilanden en Oena-Oena en op het landschap Kadomboekoe (in Lage). De bestuurder van Toli-Toli volgde zijnen broeder, den op 31 Mei 1905 overleden Radja Hadji Abdoel Hamid [2]) op, na gedurende de laatste jaren als fungeerend bestuurder te hebben dienst gedaan. De in den nacht van 12 op 13 November 1906 overleden bestuurder van Paloe, Djodjokondi Tomesima [3]) werd opgevolgd door zijnen tweeden zoon Parampasi.

Het bleek wenschelijk in de zoogenaamde Posso-streek (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1908—1909, **1**, n°. 32) een vijftal hoofden te erkennen en te bevestigen, nl. van Pebato, gelegen aan den linkeroever van de Possorivier, waarmede zijn samengevoegd de plaatsen Mapane en Tambarana (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1899—1900, **151**, n°. 20), van Lage, dat gelegen is aan den rechteroever van de Possorivier en zich uitstrekt van af de kust der Tominibocht bij Posso tot aan het Possomeer en van de bij het meer in de landstreek Rano gelegen landschappen OndaE, Palande met Lamoesa, en Bantjea met Poe'oemboto.

Vóór het afleggen van de hoogerbedoelde verklaringen door de zelfbesturen van Saoesoe, Parigi en Maoetong was de politieke verhouding van die landschappen tot het Nederlandsch-Indisch Gouvernement geregeld als volgt:

Saoesoe: het contract van 20 Februari 1899 [4]).

Parigi: het contract van 29 Mei 1897 [5]) aangevuld bij het suppletoir contract van 21 Februari 1899 [6]).

Maoetong: het contract van 16 September 1896 [7]) aangevuld bij de suppletoire contracten van 26 Mei 1897 [8]) en van 25 Februari 1899 [9]).

1) Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1898—1899, **166**, n°. 27 en Zitting 1899—1900, **151**, n°. 16.
2) „ „ „ „ „ „ „ „ Zitting 1869—1870, **27**, n°. 8, Zitting 1890—1891, **112**, nos. 24 en 26, en Zitting 1900—1901, **169**, n°. 14.
3) „ „ „ „ „ „ „ „ Zitting 1905—1906, **224**, n°. 6.
4) „ „ „ „ „ „ „ „ Zitting 1900—1901, **169**, n°. 22.
5) „ „ „ „ „ „ „ „ Zitting 1898—1899, **166**, n°. 17.
6) „ „ „ „ „ „ „ „ Zitting 1899—1900, **151**, n°. 17.
7) „ „ „ „ „ „ „ „ Zitting 1897—1898, **152**, n°. 21.
8) „ „ „ „ „ „ „ „ Zitting 1898—1899, **166**, n°. 5.
9) „ „ „ „ „ „ „ „ Zitting 1899—1900, **151**, n°. 18.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

TAPALANG, BINOEANG, SAWITO.

VERKLARINGEN.

N°. 13.

Ik ondergeteekende . . . . . bestuurder van . . . . . verklaar:

Ten eerste: dat het landschap . . . . . een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over . . . . . aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden en de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot . . . . . door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Bovenstaande verklaring is afgelegd (voorzien van stempel, onderteekening of handmerk) en beëedigd door elk der hoofden hieronder vermeld. De namen der door hen bestuurde landschappen, de dagteekening van de verklaringen en van de besluiten, waarbij die verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd en de hoofden zijn erkend en bekrachtigd, volgen mede hieronder.

Nummer.	Namen van de Hoofden die de verklaring hebben afgelegd.	Namen van de door hen bestuurde landschappen.	Dagteekening der verklaringen.	Dagteekening van de besluiten, waarbij de verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd, en de landschapshoofden zijn erkend en bevestigd.
1	Boestari Patana Lantang.	Tapalang.	4 Juli 1908.	31 December 1908.
2	Madjalengka Daeng Patompo.	Binoeang.	31 Januari 1908.	Den 1sten Augustus 1908 werd deze verklaring goedgekeurd en bekrachtigd; de bestuurder was reeds in zijne waardigheid bevestigd op 7 Juni 1906 (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1908—1909, **1**, n°. 4).
3	La Tamma.	Sawito.	27 Mei 1908.	1 Augustus 1908.

Digitized by Google

Digitized by Google

ZITTING 1908 — 1909. — **311.**

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

TAPALANG, BINOEANG, SAWITO.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 14.

In den loop van 1908 is door eenige zelfbesturen van landschappen in het Gouvernement Celebes en Onderhoorigheden de korte verklaring afgelegd. Daar deze verklaringen alle gelijkluidend zijn, worden zij in den gebruikelijken vorm collectief medegedeeld (zie laatstelijk de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1908—1909, **1**, n°. 29).

Na de totstandkoming van de contracten met de Mandarsche staatjes Tapalang en Binoeang (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1908—1909, **1**, n°s. 2 en 4), hebben de bestuurders van die landschappen, evenals die, vermeld in de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1908—1909, **1**, n°s. 27 en 29, de korte verklaring afgelegd in verband met de gebeurtenissen die in 1906 en 1907 in dat deel van het Gouvernement Celebes en Onderhoorigheden plaats vonden.

Intusschen was de bestuurder van Tapalang, Andi Moesoe, op verzoek wegens ziekte eervol van zijne waardigheid ontheven en is in zijn plaats aangesteld Boestari Patana Lantang, die op 4 Juli 1908 de korte verklaring aflegde en wiens stamboom is medegedeeld in de *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlandsch-Indië*, 7de Volgr. VIII, bladz. 744 en 745. Uitvoerige mededeelingen nopens de landschappen Tapalang en Binoeang komen t. a. p. voor op bladz. 685 e. v. en 649 e. v.

De twee tot de zoogenaamde Adjataparang behoorende landschappen Sawito en Alita (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1906—1907, **265**, n°. 40), die steeds in nauwe betrekking tot elkander hebben gestaan en respectievelijk ongeveer 20000 en ongeveer 2000 inwoners tellen, zijn bij Gouvernementsbesluit 17 April 1908 n°. 7 tot één landschap onder den naam Sawito vereenigd, nadat de beide zelfbesturen schriftelijk hadden te kennen gegeven de totstandkoming van die vereeniging te verlangen.

De bestuurder van Sawito, La Tamma, is als bestuurder van het vereenigd gebied erkend en bevestigd, nadat hij de in de overgelegde opgaaf vermelde verklaring had afgelegd.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

TERNATE.

SUPPLETOIR CONTRACT.

N°. 15.

Nademaal de wenschelijkheid is gebleken om het tot het Sultanaat Ternate behoorend gedeelte van Oost-Celebes, uitmakende de landschappen Banggaai, Tomboekoe (Boengkoe) en Tomori (Mori) met de daartoe behoorende eilanden van het gebied van genoemd Sultanaat af te scheiden, zoo is op heden Zaterdag den 23sten Maart 1907 tusschen ons Karel Hendrik Ferdinand Roos, Resident van Ternate en Onderhoorigheden,

ten deze handelende voor en namens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië,

en As-Soetan Tadjal-mahçoel biinajat Allah al Hannan Siradjal-Moek Amirad-din Iskandar Monawwar aç-Cadiq Mohamad Hadji Oesman Wahowa nim al-adilin Sjah, Sultan van Ternate en zijne landsgrooten, onder nadere goedkeuring en bekrachtiging van zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal overeengekomen als volgt.

Artikel één.

De Sultan van Ternate doet ten behoeve van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement afstand van de rechten welke hij over de op Celebes gelegen landschappen Banggaai, Tomboekoe (Boengkoe) en Tomori (Mori) en de aldaar gezagvoerende radja's en hoofden uitoefent.

Artikel twee.

Het Gouvernement verbindt zich voor den in artikel één bedoelden afstand van rechten aan den Sultan van Ternate eene schadeloosstelling uit te keeren van f 6000(zes duizend gulden) 's jaars, uit te betalen in twaalf maandelijksche termijnen van f 500 (vijfhonderd gulden).

Artikel drie.

Deze overeenkomst treedt in werking op een nader door den Gouverneur Generaal van Nederlandsch-Indië vast te stellen datum.

Aldus ten dage en jare voorschreven te Ternate overeengekomen, in drievoud opgemaakt en door beide partijen onderteekend en bezegeld.

(*w. g.*) Roos.

Hier stonden de stempel en de handteekening van den Sultan van Ternate zoomede de handteekeningen en een handmerk van zijne landsgrooten.

Gesteld in onze tegenwoordigheid:

(*w. g.*) P. E. Moolenburgh, *Secretaris.*

(*w. g.*) Onleesbaar, *Inl. schrijver.*

Dit contract is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 16den Januari 1908, met bepaling dat het in werking zal treden op 1 April 1908.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(*w. g.*) J. B. van Heutsz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De Algemeene Secretaris,

(*w. g.*) van Rees.

Voor eensluidend afschrift,

De Goevernements-Secretaris,

(*w. g.*) De Graeff.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën,

(*w. g.*) A. E. Elias.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

BANGGAI.

VERKLARING.

N°. 16.

Ik ondergeteekende Abdurrachman, bestuurder van Banggaai, verklaar:

Ten eerste: dat het landschap Banggaai een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over Banggai aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot Banggaai door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Aldus gedaan en beëedigd te Banggaai den 1sten April 1908 of den 28sten der maand Safar van het Mohammedaansche jaar 1326, en opgemaakt in drievoud.

Hier stonden de stempel en de handteekening van Abdurrachman, bestuurder van Banggaai en de handteekeningen van zijne landsgrooten.

Voor de beëediging:

Imam van Banggaai,

(*get.*) ABDULKADER.

In tegenwoordigheid van mij, Assistent-Resident der tijdelijke afdeeling Oostkust van Celebes,

(*get.*) SANDVELD.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op den 1sten Juli 1908, zijnde daarmede tevens Abdurrachman erkend en bevestigd als bestuurder van het landschap Banggaai.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(*get.*) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De wd. Algemeene Secretaris,

(*w. g.*) V. D. HOUVEN VAN OORDT.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,

(*w. g.*) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën,

(*w. g.*) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

BOENGKOE.

VERKLARING.

N°. 17.

Ik ondergeteekende Hadji Poetra Abdoel Wahab Radja van Boengkoe bestuurder van Boengkoe verklaar:

Ten eerste: dat het landschap Boengkoe een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over het landschap Boengkoe aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot het landschap Boengkoe door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Aldus gedaan en beëedigd te Kolonodale den 7den October 1908 of den 12den der maand Raml'dan van het Mohammedaansche jaar 1326 en opgemaakt in drievoud.

Hier stonden de handteekeningen van den Bestuurder van Boengkoe en van de landsgrooten van dat landschap.

In tegenwoordigheid van den Civiel gezaghebber van Boengkoe en Mori

(*w. g.*) A. PHAFF.

Kapt. Inf.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op den 31sten December 1908, zijnde daarmede tevens Hadji Poetra Abdoel Wahab erkend en bevestigd als bestuurder van het landschap Boengkoe.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(*w. g.*) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De wd. Algemeene Secretaris,

(*w. g.*) V. D. HOUVEN VAN OORDT.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-secretaris,

(*w. g.*) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën.

(*w. g.*) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

TERNATAANSCHE LANDSCHAPPEN OP DE OOSTKUST VAN CELEBES.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 18.

Met den Sultan van Ternate, die niet in staat is gebleken om de op de Oostkust van Celebes gelegen Ternataansche landschappen Banggai, Boengkoe en Mori [1]) naar behooren te besturen, is op den 23sten Maart 1907 een suppletoir contract gesloten, waarbij hij tegen eene schadeloosstelling van f 6000,— 's jaars ten behoeve van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement afstand doet van zijne rechten op die landschappen.

Nadat bij de Indische begrooting voor 1908 met die schadeloosstelling rekening was gehouden (zie de Nota van Wijzigingen, Gedrukt stuk n°. 37, onderafdeeling 49), kwam met ingang van 1 April 1908 het overgelegde en bij Gouvernementsbesluit 16 Januari 1908 n°. 21 goedgekeurde en bekrachtigde suppletoire contract in werking.

Genoemde landschappen zijn met het landschap Laiwoei vereenigd tot eene nieuwe afdeeling Oostkust van Celebes (*Indisch Staatsblad* 1907 n°. 367).

Later zijn door de betrokken zelfbesturen korte verklaringen betreffende hunne verhouding tot het Gouvernement afgelegd, die voor zoover Banggai en Boengkoe aangaat zijn goedgekeurd en bekrachtigd bij Gouvernementsbesluit 1 Juli en 31 December 1908 n°s 14 en 7, waarbij tevens Abdurrachman, respectievelijk Hadji Poetra Abdoel Wahab als bestuurders zijn erkend en bevestigd.

1) Eene uitvoerige beschrijving van deze landschappen is opgenomen in het *Tijdschrift van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen*, Deel L. afl. 5 en 6, bladz. 442 e. v.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

ATJEHSCHE ONDERHOORIGHEDEN.

VERKLARINGEN.

N°. 19.

Ik ondergeteekende . . . . . bestuurder van . . . . . verklaar:

Ten eerste: dat het landschap . . . . . een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië, en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over . . . . . aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot . . . . . door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Bovenstaande verklaring is afgelegd (voorzien van stempel, onderteekening of handmerk) en beëedigd door elk der hoofden hieronder vermeld. De namen der door hen bestuurde landschappen, de dagteekening van de verklaringen en van de besluiten, waarbij die verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd en de hoofden zijn erkend en bekrachtigd, volgen mede hieronder.

Nummer.	Namen van de Hoofden die de verklaring hebben afgelegd.	Namen van de door hen bestuurde landschappen.	Dagteekening der verklaringen.	Dagteekening van de besluiten, waarbij de verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd, en de landschapshoofden zijn erkend en bevestigd.
		Oostkust van Atjeh.		
		Onderafdeeling Langsa.		
1.	Teukoe Banta Peureudan.	Langsa	17 Juli 1908.	17 Augustus 1908.
		Noordkust van Atjeh.		
		Onderafdeeeling Pidië.		
2.	Teukoe Oema. (*waarnemend*)	IX Moekim Keumangan.	24 Juni 1808.	23 December 1908.
3.	Teukoe Radja Koeala. (*waarnemend*)	XII Moekim Pidië.	"	"
4.	Teukoe Radja Oesén. (*waarnemend*)	V Moekim Reubèë.	"	"
		Westkust van Atjeh.		
		Onderafdeeling Poelō Raja.		
5.	Teukoe Moeda Pahlawan.	Koeala Oenga met de onderhoorigheden Panté Tjeureumen en Sabet, Lam Mè, en Lam Nō.	23 November 1908.	18 Februari 1909.
6.	Teukoe Radja Itam.	Paté.	18 November 1908.	"
7.	Teukoe Hasjim.	Kloeang.	17 November 1908.	"

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

ATJEHSCHE ONDERHOORIGHEDEN.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 20.

De mededeeling van de gelijkluidende verklaringen van de hier bedoelde landschapshoofden geschiedt in den gewonen vorm (Zie laatstelijk de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten Generaal, Zitting 1908—1909, **1** — no. 44).

Teungkoe Moeda Lamkoeta, waarnemend bestuurder van Lansga (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1902—1903, **174** — no. 29) overleed den 12den Mei 1904 en is thans opgevolgd door zijn tweeden zoon Teukoe Oebit, onder den naam Teukoe Banta Peureudan, nadat deze eerst onder voogdijschap van zijn aangehuwden neef Habib Ali met de waarneming van de waardigheid van landschapshoofd is belast geweest.

In IX Moekim Keumangan, waar de bestuurder Teukoe Bentara Oereueng Kaja Seutia Indra Po Tjoet Abdolateh (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1900—1901, **169** — no. 26) wiens kleinzoon Teukoe Oesoih de hoofdenschool te Bandoeng bezocht, in het begin van 1904 overleed, trad Teukoe Oema als waarnemend bestuurder op.

In XII Moekim Pidië, waar de waarnemende bestuurder Teukoe Oesen di Geudong (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1900—1901, **169** — no. 26) in Mei 1905 overleed, is thans Teukoe Radja Koeala, halfbroeder van den vroegeren bestuurder Teukoe Radja Pakeh Moehamat Dawot en voogd over den jeugdigen Teukoe Radja Pakeh, als waarnemend bestuurder erkend en bevestigd.

Teukoe Bentara Oedjong, bestuurder van V Moekim Renbēë (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1900—1901, **169** — no. 26) overleed 30 Juli 1900 op hoogen leeftijd en nadat zijn zoon Teukoe Ma'en in 1906 wegens heulen met de verzetspartij was gestraft, is thans diens jongeren broeder de waarneming van het bestuur opgedragen.

De bestuurder van Koeala Oenga en onderhoorigheden (Ind. Stbl. 1908 no. 401, Eerstelijk sub IV A 4), Teukoe Moehamat Ali (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal Zitting 1901—1902, **169** — no. 47) is in 1901 overleden. Sedert hebben verschillende personen tijdelijk de waardigheid van landschapshoofd waargenomen, totdat in 1907 de thans als bestuurder erkende en bevestigde Teukoe Moeda Pahlawan met het bestuur werd belast.

Volgens de registratie van 1908 telde Oenga met Panté Tjeureumén en Sabét 1176, Lam Mè 670 en Lam Nō 1079 inwoners.

Paté, dat slechts 102 geregistreerde mannen telt, was vroeger één geheel met Lageuen en Lhō Gloempang, doch kan op de laatstgenoemde landstreken geene rechten meer doen gelden (Zie de *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van Ned. Indië*, 7de Volgr. VII, blz. 656). De bestuurder Teukoe Radja Itam, die de scholen te Koeta Radja en te Poeloe Raja bezocht, stamt af van den oorspronkelijken Oeleëbalang van de drie landschappen Teukoe Lampaseh.

Nadat de bestuurder van Kloeang Dato Lamkoeta (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1901—1902, **169** — no. 47) in 1903 vermoord werd, is zijn zoon Teukoe Hasjim met zijne functiën belast en thans als bestuurder van Kloeang (met 564 inwoners) erkend en bevestigd.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

IV KOTA DI ILIR (KWANTAN).

VERKLARING.

N°. 21.

Ik ondergeteekende Angkoe Soetan, radja der IV Kota di Ilir (Kwantan) in vereeniging met Datoe Danan Poeto en Datoe Danan Sekaro orang gedong radja van bedoelde federatie, verklaar:

Ten eerste: dat het landschap IV Kota di Ilir (Kwantan) een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over de IV Kota di Ilir (Kwantan) aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde Mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot de IV Kota di Ilir (Kwantan) door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Aldus gedaan en beëedigd te Baserah den 14den Februari 1907 of den eersten der maand Moeharam van het Mohammedaansche jaar dertienhonderd vijf en twintig en opgemaakt in drievoud.

In tegenwoordigheid van mij, Assistent-Resident van Indragiri,

(*w. g.*) VAN RADERS.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op den 6den Juli 1907, zijnde daarmede tevens Angkoe Soetan erkend en bevestigd als radja van het landschap IV Kota di Ilir (Kwantan).

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië
(*w. g.*) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal

De Algemeene Secretaris,
(*w. g.*) VAN REES.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,
(*w. g.*) M. S. KOSTER.

PROCES-VERBAAL.

Op heden den 14den Februari 1907, overeenkomende met den 1sten Moeharam van het Mohammedaansche jaar 1325, verschenen voor mij jhr. W. H. van Raders, Assistent-Resident van Indragiri:

de Pengoeloe's van het landschap IV Kota di Ilir (Kwantan) met name:

a. 1. Dloeha gelar Padoeka Radja, 2. Otong gelar Bandara Soetan, 3. Ripin gelar Bandara Pandjang, en 4. Hadji Hamzah gelar Toe Sri Maharadja van Kota Tjerenti;

b. 1. Lompong gelar Toe Poetih, 2. Mohamad Ali gelar Pakih Pengoeloe, 3. Siroe gelar Sarinoe, en 4. Djenah gelar Bandara Koening, van Kota Inoeman;

c. 1. Kasir gelar Pengoeloe Bandaharoe, 2. Roendjo gelar Kota Besar, 3. Doewalib gelar Bandara Poetih, 4. Lawit gelar Pengoeloe Malim, 5. Kombih gelar Djalaksamana, 6. Lilah gelar Pengoeloe Boengsoe, 7. Hamim gelar Pengoeloe Moeda, en 8. Galau gelar Pengoeloe Malim van Kota Baserah (Kota Radja en Kota Toewa);

d. 1. Goenting gelar Toe Toepoh, 2. Bai gelar Pengoeloe Gagah, 3. Si Alam gelar Toe Pakomo, en 4. Diri gelar Toe Poetih van Kota Pangian;

e. 1. Salik gelar Toe Sinaro, 2. Abdoelrahman gelar Toe Perdana, en 3. Si Merimpon gelar Toe Pobo van Tanah Darat,

al welke hoofden als volkshoofden mij verklaarden in te stemmen met de mede op heden door den Radja en de Orang gedang hunner federatie (IV Kota di Ilir-Kwantan) in hunne tegenwoordigheid afgelegde, beëedigde, geteekende en gestempelde korte verklaring.

De Assistent-Resident van Indragiri,
(*w. g.*) VAN RADERS.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,
(*w. g.*) M. S. KOSTER.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën,
(*w. g.*) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

LOEBOE RAMO of III KOTA (KWANTAN).

VERKLARING.

N°. 22.

Ik ondergeteekende Badoe Wahid gelar Orang Kaja Matahir hoofd van het landschap Loeboe Ramo of III Koto verklaar:

ten eerste: dat het landschap Loeboe Ramo of III Koto, een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over het landschap Laboe Ramo of III Koto aanvaard;

ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn;

ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot het landschap Loeboe Ramo of III Koto door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Aldus gedaan en beëedigd te Taloek Baringin den 22sten Juni 1908 of den twee en twintigsten der maand Djoemadilawal van het Mohammedaansche jaar dertien honderd zes en twintig en opgemaakt in drievoud.

Hier stond de handteekening
van Datoe Wahid gelar Orang
Kaja Matahir.

In tegenwoordigheid van mij, Controleur der Kwantandistricten,

(*w. g.*) J. H. MEIJER.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op den 3den September 1908 zijnde daarmede tevens, Badoe Wahid gelar Orang Kaja Matahir erkend en bevestigd als hoofd van het landschap Loeboe Ramo of III Koto.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(*w. g.*) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De Wd. Algemeene Secretaris,

(*w. g.*) V. D. HOUVEN VAN OORDT.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,

(*w. g.*) DE GRAEFF.

PROCES-VERBAAL.

Op heden den 22sten Juni 1908, overeenkomende met den twee en twintigsten Djoemadilawal van het Mohammedaansche jaar 1300 en zes en twintig verschenen voor mij, J. H. Meijer, Controleur der Kwantandistricten, de volgende pengoeloe's van 't landschap Loeboe Ramo of III Koto:

a. van de koto Loeboe Ramo:

1. Karab gelar Datoe Pedoeko Simaradjo;
2. Laham gelar Datoe Sinaro;
3. Kahar gelar Datoe Madjo Indo;
4. Salat gelar Datoe Temenggoeng.

b. van de Koto Pantei:

1. Saidi gelar Datoe Mangkoeto;
2. Begap gelar Orang Kajo Tengah als gemachtigde van Tasin gelar Datoe Maradjo;
3. Tagoeh gelar Datoe Madjo Sinaro.

c. van de Koto Ajer Boeloeh:

1. Katawi gelar Datoe Taloema;
2. Hamat gelar Datoe Sanggo;

alle welke hoofden als volkshoofden mij verklaarden in te stemmen met de mede op heden door den Orang Kaja Matahir hunner federatie (Loeboe Ramo of III Koto) in hunne tegenwoordigheid afgelegde, beëedigde en geteekende korte verklaring. Van de Koto Pantei verscheen niet de pengoeloe Mail gelar Orang Kaja Bongsoe en van Ajer Boeloeh niet de pengoeloe's, Limbak gelar Madjo Sinaro en Tandoh gelar Datoe Bidjojo, de twee eersten niet wegens ziekte, de laatste niet wegens tijdelijk vertrek naar elders doch hadden de twee eerste pengoeloe's hunne ambtgenooten op de gebruikelijke wijze gemachtigd om hen te vertegenwoordigen en hadden blijkens een mij overgelegd teeken (tanda) de ondergeschikte hoofden van de Soekoe van laatstgenoemden pengoeloe aan het soekoehoofd, Katawi gelar Datoe Taloema verzocht voor hun pengoeloe in deze aangelegenheid op te treden.

De Controleur der Kwantandistricten,

(*w. g.*) J. H. MEIJER.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,

(*w. g.*) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën,

(*w. g.*) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

IV KOTA DI ILIR en LOEBOE RAMO of III KOTA (KWANTAN).

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 23.

Op den 25sten September 1906 overleed Radja Hasan [1]), hoofd van het landschap IV Kota di Hir (Kwantan), waarna zijn halfbroeder Angkoe Soetan, hoofd van de negrieën Inoeman en Tjerenti als zijn opvolger werd aangewezen.

Nadat deze op den 14den Februari 1907 de overgelegde verklaring had afgelegd, waarmede blijkens het bijgevoegde proces-verbaal de voornaamste volkshoofden hunne instemming betuigden, is hij bij Gouvernementsbesluit 6 Juli 1907 n°. 13 als radja van het landschap erkend en bevestigd.

Djaja [2]), het hoofd van het landschap Loeboe Ramo of III Kota (Kwantan) werd bij Gouvernementsbesluit 19 Februari 1908 n°. 11 wegens onbetrouwbaarheid, gebleken door het heulen met eene bende Djambische kwaadwilligen, van zijne waardigheid vervallen verklaard.

Nadat het nieuw verkozen hoofd Badoe Wahid gelar Orang Kaja Matahir op den 22sten Juni 1908 de overgelegde verklaring had afgelegd, waarmede blijkens het bijgevoegde proces-verbaal door de voornaamste volkshoofden instemming werd betuigd, is Badoe Wahid bij Gouvernementsbesluit 3 September 1908 n°. 29 erkend en bevestigd als hoofd van het landschap Loeboe Ramo of III Kota (Kwantan).

1) Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1906—1907, **265**, n°. 12.
2) " " " " " " " " " " " " " " 16.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

IX KOTA.

VERKLARING.

N°. 24.

Ik ondergeteekende Datoe Andiko, Radja, wonende te Aer Amo, bestuurder van de IX Kota, verklaar:

Ten eerste: dat het landschap IX Kota een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over de IX Kota aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanraking zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederlanden ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot de IX Kota door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Aldus gedaan en beëedigd te Aer Amo den 7den December 1907 of den 2den der maand Doelkaidah van het Mohammedaansche jaar 1325, en opgemaakt in drievoud.

Hier stond het handmerk van Datoe Andiko Radja, bestuurder van het landschap IX Kota.

In tegenwoordigheid van mij,
Controleur van Sidjoendjoeng,
(*w. g.*) GRIJZEN.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op den 21sten Februari 1908, zijnde daarmede tevens Datoe Andiko Radja erkend en bevestigd als bestuurder van het landschap IX Kota.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(*w. g.*) J. B. VAN HEUTSZ.
Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,
De w.d. Algemeene Secretaris,
(*w. g.*) V. D. HOUVEN VAN OORDT.
Voor eensluidend afschrift,
De Gouvernements-Secretaris,
(*w. g.*) DE GRAEFF.

PROCES-VERBAAL.

Op heden den 7den December 1907, overeenkomende met den 2den Doelkaidah van het Mohammedaansche jaar 1325, verschenen voor mij, H. J. Grijzen, Controleur van Sidjoendjoeng:

Datoe Chatib Besar, pajoeng sakaki di Soengai Batoeng;
Datoe Radja Mohamed, orang gadang,
Datoe Tan Bagindo, sandi, orang gadang;
Datoe Bandharo Hitam, panghoeloe;
Datoe Simaradja Lelo, id.
Datoe Bandharo Besar, id.
Datoe Bandharo Moedo, id.
Datoe Panghoeloe Besar, id.
Datoe Maradjo id.
Datoe Tan Moetahir id.
Datoe Orang Kajo Moedo, id.
} di Soengai Batoeng.

Datoe Radja Lelo, sandi orang gadang;
Datoe Padoeka Tocan, panghoeloe;
Datoe Rimbo Radja, id.
Datoe Tan Bandharo id.
Datoe Padoeka Soeanso, id.
Datoe Maradja, id.
Datoe Kali, id.
Datoe Madjo Indo, id.
} di Aer Amo.

Datoe Sari Padoeko, orang gadang,
Datoe Mangkoeto orang, sandi, orang gadang;
Datoe Padoeka Sinaso, panghoeloe;
Datoe Bandhar, id.
Datoe Radja Panghoelo, id.
Datoe Madjo Besar, id.
} di Meloro.

Datoe Tan Madjo Lelo, orang gadang;
Datoe Koentjang, sandi orang gadang;
Datoe Tan Mandaro, panghoeloe;
Datoe Manti Panghoeloe, id.
Datoe Madjo Indo, id.
} di Tandjong Kaling.

Datoe Tan Besar, pajoeng sokoki Kamang;
Datoe Gadang, orang gadang di Kamang.

Datoe Djoembang Malio Sandi, orang gadang;
Datoe Tan Maradjo, panghoeloe;
Datoe Pangkal orang, id.
Datoe Nan Kodo Maradjo id.
Datoe Sipat Radja, id.
Datoe Tan Madjo Lelo, id.
Datoe Tan Moetahir, id.
} di Kamang.

Datoe Djati orang gadang;
Datoe Maradja, sandi orang gadang;
Datoe Maradja Lelo, panghoeloe;
Datoe Mangkoeto Maradja, id.
Datoe Radja Bandaro, id.
Datoe Peto di Langit, id.
} di Koenangan.

Datoe Madjo Indo, orang gadang;
Datoe Sati, sandi orang gadang;
Datoe Padoeka Tocan, panghoeloe;
Datoe Siradjo, id.
Datoe Radja Lelo, id.
} di Galagah.

Datoe Madjo Besar, orang gadang;
Datoe Tanaro, sandi orang gadang;
Datoe Radja Tambang, panghoeloe;
Datoe Lelo di Radjo, id.
Datoe Madjo Indo, id.
Datoe Padoeka Besar, id.
} di Parit Rantang.

Al welke hoofden, als volkshoofden, mij verklaarden in te stemmen met de mede op heden door het hoofd der federatie IX Kota, Datoe Andiko Radja, in hunne tegenwoordigheid afgelegde, beëedigde en gewaarmerkte korte verklaring.

En heb ik van die verklaring dit proces-verbaal in drievoud opgemaakt.

Aer Amo 7 December 1907.

De Controleur van Sidjoendjoeng,
(*w. g.*) GRIJZEN.
Voor eensluidend afschrift,
De Gouvernements-Secretaris,
(*w. g.*) DE GRAEFF.
Voor eensluidend afschrift,
De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën,
(*w. g.*) ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

PADANG TARAB.

VERKLARING.

N°. 25.

Ik ondergeteekende Datoe Lipati, bestuurder van Padang Tarab, verklaar:

Ten eerste: dat het landschap Padang Tarab een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over Padang Tarab aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot Padang Tarab door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Aldus gedaan en beëedigd te Padang Tarab den 8sten December 1907 of den 3den der maand Doelkaidah van het Mohammedaansche jaar 1325 en opgemaakt in drievoud.

Hier stond het handmerk van
Datoe Lipati, bestuurder van
Padang Tarab.

In tegenwoordigheid van mij controleur van Sidjoendjoeng.

(*w.g.*) GRIJZEN.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op den 21sten Februari 1908, zijnde daarmede tevens Datoe Lipati erkend en bevestigd als bestuurder van het landschap Padang Tarab.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(*w.g.*) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,
De wd. Algemeene Secretaris,
(*w.g.*) VAN DER HOUVEN VAN OORDT.

Voor eensluidend afschrift,
De Gouvernements-Secretaris,
(*w.g.*) DE GRAEFF.

PROCES-VERBAAL.

Op heden den 8sten December 1907, overeenkomende met den 3den Doelkaidah van het Mohammedaansche jaar 1325, verschenen voor mij H. J. Grijzen, controleur van Sidjoendjoeng:

Datoe Manggoeng, sandi orang gedang
Datoe Madjo Besar, penghoeloe
Datoe Madjo Indo, penghoeloe
Datoe Padoeka Simaradja, penghoeloe
} in Padang Tarab

al welke hoofden, als volkshoofden, mij verklaarden in te stemmen met de mede op heden door den orang gedang van Padang Tarab, Datoe Lipati, in hunne tegenwoordigheid afgelegde, beëedigde en gewaarmerkte korte verklaring.

En heb ik van die verklaring dit proces-verbaal in drievoud opgemaakt.

Padang Tarab 8 December 1907.

De Controleur van Sidjoendjoeng,

(*w.g.*) GRIJZEN.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,

(*w.g.*) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,

(*w.g.*) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

IX KOTA en PADANG TARAB.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 26.

Nadat de in de Zitting 1906—1907 onder de n°s. 18 en 19 overgelegde verklaringen van de landschappen V Kota en Padang Tarab, en IV Kota waren goedgekeurd en bekrachtigd, bleek dat de verklaringen van de bij elkander behoorende IV en V Kota (IX Kota) door onbevoegden waren onderteekend en dat het zelfbestuur van Padang Tarab eene afzonderlijke verklaring had moeten afleggen.

Daarom zijn door Datoe Andiko Radja, bestuurder van het landschap IX Kota en door Datoe Lipati, bestuurder van het landschap Padang Tarab, nieuwe verklaringen afgelegd, die zijn goedgekeurd en bekrachtigd bij Gouvernementsbesluit dd. 21 Februari 1908 n°. 24 en met de bijbehoorende processen-verbaal hierbij worden overgelegd.

Eene uitvoerige beschrijving met een kaart van deze landschappen is opgenomen in het *Tijdschrift van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen*, deel L, bladz. 62 e. v.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

BATOE KANKOENG.

VERKLARING.

N°. 27.

Ik ondergeteekende Tan Toeah Radja Itam bestuurder van het landschap Batoe Kankoeng, verklaar:

Ten eerste: dat het landschap Batoe Kankoeng een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over het landschap Batoe Kankoeng aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot het landschap Batoe Kankoeng door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Aldus gedaan en beëedigd te Kota Baroe, den 11 April 1907 of den 29 der maand Çafar van het Mohammedaansche jaar 1325 en opgemaakt in drievoud.

Hier stond het handmerk van
Tan Toeah Radja Itam.

In tegenwoordigheid van mij,

Civiel gezaghebber in de Batang Hari districten,

(w. g.) A. C. C. MUSCH.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op den 12den Juli 1907, zijnde daarmede tevens Tan Toeah Radja Itam erkend en bevestigd als bestuurder van het landschap Batoe Kankoeng.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(w. g.) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:

De Algemeene Secretaris,

(w. g.) VAN REES.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,

(w. g.) DE GRAEFF.

PROCES-VERBAAL.

Op heden Donderdag den 11 April 1907, overeenkomende met den 29 Çafar van het Mohammedaansche jaar 1325, verschenen te Kota Baroe (landschap Kota Besar) voor mij ondergeteekende A. C. C. Musch, civiel gezaghebber in de Batang Hari Districten, de na te noemen personen, gezamenlijke hoofden in het landschap Batoe Kankoeng.

Datoe Sandi Karadjäan „ Patih „ Penghoeloe Moedo „ Melajoe Batoeah „ Malin Doebalang „ Sri di Radja „ Manti Doebalang „ Radja Bangoen „ Pintoe Langit „ Malintang Soetan	Batoe Kankoeng
„ Rio „ Bandharo Besar „ Manti Radja „ Malim Doebalang „ Mantari Radja „ Lenggang Lipati	Soengei Limau

al welke hoofden als volkshoofden mij verklaarden in te stemmen met de mede op heden door den Radja van hun landschap Batoe Kankoeng, Tan Toeah Radja Itam in hunne tegenwoordigheid en ten mijnen overstaan afgelegde, beëedigde en gewaarmerkte korte verklaring, waarvan door mij is opgemaakt dit proces-verbaal in drie eensluidende exemplaren.

Kota Baroe, datum als boven.

De Civiel gezaghebber,

(w. g.) A. C. C. MUSCH.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,

(w. g.) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën,

(w. g.) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

INDAMAR.

VERKLARING.

N°. 28.

Ik ondergeteekende Madjo Indo, voogd van den minderjarigen Radja Tan Toeah Radja Setia Alam, waarnemend bestuurder van het landschap Indamar, verklaar:

Ten eerste: dat het landschap Indamar een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over het landschap Indamar aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot het landschap Indamar door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Aldus gedaan en beëedigd te Kota Baroe den 11 April 1907 of den 29 der maand Çafar van het Mohammedaansche jaar 1325 en opgemaakt in drievoud.

Hier stond het handmerk van
Madjo Indo.

In tegenwoordigheid van mij, Civiel gezaghebber in de Batang Hari Districten,

(*w. g.*) A. C. C. MUSCH.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op den 12den Juli 1907, zijnde daarmede tevens Madjo Indo, voogd van den minderjarigen radja Tan Toeah Radja Setia Alam, erkend en bevestigd als waarnemend Bestuurder van het landschap Indamar.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(*w. g.*) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
(*w. g.*) VAN REES.

Voor eensluidend afschrift;
De Gouvernements-Secretaris,
(*w. g.*) DE GRAEFF.

PROCES-VERBAAL.

Op heden Donderdag den 11 April 1907, overeenkomende met den 29 Çafar van het Mohammedaansche jaar 1325, verschenen te Kota Baroe (landschap Kota Besar) voor mij ondergeteekende A. C. C. MUSCH, civiel gezaghebber in de Batang Hari Districten, de na te noemen personen, gezamenlijke hoofden in het landschap Indamar.

Datoe Machoedoem „ Tan Bandaro	Indamar.
„ Mangkoeto Sari Maradjo „ Padoeko Radja „ Penghoeloe Moedo „ „ Alam	Tandjoeng Alam

al welke hoofden, als volkshoofden mij verklaarden in te stemmen met de mede op heden door den waarnemenden Radja van hun landschap Indamar, Madjo Indo, in hunne tegenwoordigheid en ten mijnen overstaan afgelegde, beëedigde en gewaarmerkte korte verklaring, waarvan door mij is opgemaakt dit proces-verbaal in drie eensluidende exemplaren.

Kota Baroe datum als boven,

De Civiel gezaghebber,
(*w. g.*) A. C. C. MUSCH.

Voor eensluidend afschrift,
De Gouvernements-Secretaris,
(*w. g.*) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift;
De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën,
(*w. g.*) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

BATOE KANKOENG en INDAMAR.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 29.

Evenals door de hoofden van de andere tot de Batang Hari-districten (Gouvernement Sumatra's Westkust) behoorende landschappen (zie de Nota van Toelichting, Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1906—1907, **265,** n°. 27) werden in April 1907 door de hoofden van de landschappen Batoe Kangkoeng en Indamar de — bij Gouvernementsbesluit 12 Juli 1907 n°. 18 goedgekeurde en bekrachtigde — verklaringen van onderwerping afgelegd, waarmede blijkens de hierbij overgelegde processen-verbaal de voornaamste volkshoofden hunne instemming betuigden. Dientengevolge is Madjo Indo, voogd van den minderjarigen Tan Toeah Radja Setia Alam, erkend en bevestigd als waarnemend bestuurder van Indamar en Tan Toeah Radja Itam als bestuurder van Batoe Kankoeng.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

BANGLI.

GRENSREGELING.

N°. 30.

SUPPLETOIRE OVEREENKOMST onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, gesloten tusschen den Resident van Bali en Lombok, ten deze handelende voor en namens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië, en den Radja van Bangli en zijne landsgrooten.

Overwegende, dat in de op den 8sten Januari 1884 tusschen den toenmaligen Resident van Bali en Lombok A. A. Hoos en den Radja van Bangli gesloten overeenkomst betreffende de grensregeling tusschen de afdeeling Boeleleng en het landschap Bangli voorkomende grensomschrijving voor zooveel betreft de grens tusschen de dessa's Tegal, Tadjoen en Sembiran van de afdeeling Boeleleng éénerzijds en de dessa Satra van Bangli anderzijds, door hare mindere juistheid en onduidelijkheid aanleiding heeft gegeven tot verschillende opvattingen en tot nieuwe geschillen;

In acht nemende het door hen ter zake besprokene tijdens hunne samenkomst ter hoofdplaats Bangli in de maand Maart 1907;

Gelet op de resultaten van het ter zake gehouden nader plaatselijk onderzoek; zoo is op heden den 15den September 1907, onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, tusschen mij, George François de Bruyn Kops, Resident van Bali en Lombok, als gemachtigde van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement, en Dewa Gdé Tangkeban, Radja van Bangli, en zijne landsgrooten overeengekomen als volgt:

Het bepaalde sub *e*, *f* en *g* in bovenbedoelde overeenkomst van 8 Januari 1884, regelende de grens tusschen de Boelelengsche dessa's Tegal, Tadjoen en Sembiran éénerzijds en de Banglische dessa Satra anderzijds, te vervangen door de volgende regeling en omschrijving:

e. tusschen de dessa Tegal (Boeleleng) en Satra (Bangli) van den steenen grenspaal op den weg van Penginjahan naar Koeboetambahan, noordwestwaarts het ravijn Penginjahan tot aan den zich daarin bevindenden grenspaal en van daar rechte lijnen over de grenspalen op de heuvelruggen Mengening en Kembangsari naar het vereenigingspunt van de rivieren Sangtlaga en Pamesahan;

f en *g*. tusschen de dessa's Tadjoen en Sembiran (Boeleleng) en Satra (Bangli): Van den steenen grenspaal op den weg van Benginjahan naar Koeboetambahan, oostwaarts eene rechte lijn tot aan den steenen grenspaal in het ravijn Penginjahan, van daar het ravijn Penginjahan tot aan zijne vereeniging met de rivier Satra, vervolgens deze rivier tot aan hare vereeniging met het ravijn Bakoel, verder het ravijn Bakoel tot aan de noordelijkste droge gracht op den weg van Sembiran naar Satra, van daar evenbedoelde gracht en eindelijk het ravijn aan den zuidelijken voet van den heuvel Sangblatoeng; zijnde de hierboven sub *e*, *f* en *g* bedoelde grens op de aan deze akte gehechte kaart aangeduid.

Van deze overeenkomst is op datum als boven omschreven deze akte in drievoud opgemaakt en door beide partijen onderteekend en bezegeld, in tegenwoordigheid van den tijdelijk Assistent-Resident voor Inlandsche Zaken, die deze mede heeft onderteekend.

De Resident van Bali en Lombok,

(*get.*) G. F. DE BRUYN KOPS.

De tijdelijk Assistent-Resident voor Inlandsche Zaken,

(*get.*) SCHWARTZ.

Hier stonden de stempel en handteekening van den Radja van Bangli, zoomede de handteekeningen van zijne landsgrooten.

Voor de legalisatie van bovenstaande handteekeningen van Dewa Gdé Tangkeban, radja, en van Dewa Gdé Rai, Dewa Gdé Poetoe en Dewa Madé Raka, landsgrooten, zoomede van Dewa Njoman Oka, gevolmachtigde van den landsgroote Dewa Njoman Tangkas.

De Resident van Bali en Lombok,

(*get.*) F. F. DE BRUYN KOPS.

De tijdelijk Assistent-Resident voor Inlandsche zaken,

(*get.*) SCHWARTZ.

Dit suppletoir contract is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 9den November 1907.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(*get.*) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:

De Algemeene Secretaris,

(*get.*) VAN REES.

Voor eensluidend afschrift:

De Gouvernements-Secretaris,

(*w. g.*) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift:

De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën,

(*w. g.*) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

BANGLI.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 31.

Ter nadere regeling van de sub *e*, *f* en *g* in de overeenkomst van 8 Januari 1884 (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1884 — 1885 — **76**, n°. 4) omschreven gedeelten van de grens tusschen de afdeeling Boeleleng en het landschap Bangli (residentie Bali en Lombok) is na een plaatselijk onderzoek op 15 September 1907 met het zelfbestuur van dat landschap eene suppletoire overeenkomst gesloten, die hierbij wordt overgelegd.

De grens tusschen de landschappen Bangli en Gianjar werd geregeld bij de overeenkomst van 2 Maart 1902 (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1903 — 1904 — **201**, n°. 14.)

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

KLOENGKOENG.

SUPPLETOIR CONTRACT.

N°. 32.

SUPPLETOIRE OVEREENKOMST onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië gesloten tusschen den Resident van Bali en Lombok, ten deze handelende voor en namens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië, en den Soesoehoenan van Kloengkoeng en zijne landsgrooten.

Aangezien het wenschelijk is geoordeeld, dat de Soesoehoenan van Kloengkoeng en zijne landsgrooten aan het Nederlandsch-Indisch Gouvernement tegen schadeloosstelling overdragen het recht tot heffing van in- en uitvoerrechten en accijnzen en haven- en ankeragegelden, zoomede het recht tot exploitatie van het opiummiddel; zoo is op heden den 19den Januari 1908, onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, tusschen mij George François de Bruyn Kops, resident van Bali en Lombok, als gemachtigde van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement, en Dewa Agoeng Poetra Soesoehoenan van Kloengkoeng en zijne landsgrooten overeengekomen als volgt:

Artikel 1.

De Soesoehoenan van Kloengkoeng en zijne landsgrooten dragen bij deze over aan het Nederlandsch-Indisch Gouvernement:

1°. het recht tot heffing van in- en uitvoerrechten en accijnzen in het gebied van Kloengkoeng;

2°. het recht tot heffing van haven- en ankeragegelden of andere scheepvaartrechten in en op de tot het gebied van Kloengkoeng behoorende havens en reeden;

3°. het opiummiddel.

Artikel 2.

Het Nederlandsch-Indisch Gouvernement verklaart de in artikel 1 met name genoemde middelen van inkomst, te aanvaarden en verbindt zich daarvoor aan het Zelfbestuur van Kloengkoeng uit te keeren eene schadeloosstelling ten bedrage van f 18 422 (achttien duizend vierhonderd twee en twintig gulden) 's jaars.

Artikel 3.

De in artikel 2 genoemde schadeloosstelling wordt in haar geheel gestort in de landschapskas, waaruit wordt uitgekeerd een bedrag van f 13 072 (dertien duizend twee en zeventig gulden) 's jaars aan den Soesoehoenan van Kloengkoeng en een bedrag van f 3 350 (drie duizend drie honderd en vijftig gulden) 's jaars aan de gezamenlijke landsgrooten.

Het aandeel van elk der landsgrooten in het hun gezamenlijk toekomend bedrag wordt door den Soesoehoenan van Kloengkoeng in overeenstemming met den Resident van Bali en Lombok vastgesteld.

De uitkeering van de schadeloosstelling zal geschieden in twaalf gelijke maandelijksche termijnen.

Artikel 4.

De Soesoehoenan van Kloengkoeng en zijne landsgrooten verbinden zich om bij het tegengaan en het opsporen van overtredingen van de door het Gouvernement vastgestelde regelingen en bepalingen ten aanzien van de in artikel 1 bedoelde middelen van inkomst de meest mogelijke hulp en bijstand te verleenen, de aangehouden overtreders ter beschikking te stellen van de Gouvernementsrechtbanken en rechters en bij de tenuitvoerlegging van de door dezen gewezen vonnissen ter zake steeds naar vermogen hunne medewerking te verleenen.

Artikel 5.

De Soesoehoenan van Kloengkoeng en zijne landsgrooten zullen met alle hun ten dienste staande middelen er voor waken, dat door niemand, wie hij ook zij, eenig beletsel, van welken aard ook, worde in den weg gelegd aan den vrijen binnenlandschen handel.

Artikel 6.

Deze overeenkomst treedt in werking op een nader door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië vast te stellen datum.

Van deze overeenkomst is op datum als bovenomschreven deze akte in drievoud opgemaakt en door beide partijen onderteekend en bezegeld, in tegenwoordigheid van den tijdelijk Assistent-Resident van Zuid-Bali, die deze mede heeft onderteekend.

De Resident van Bali en Lombok,
(w.g.) G. F. DE BRUYN KOPS.

De tijdelijk Assistent-Resident van Zuid-Bali,
(w.g.) H. J. E. F. SCHWARTZ.

Hier stonden stempel en handteekening van den Soesoehoenan van Kloengkoeng Dewa Agoeng Poetra, zoomede de handteekeningen en handmerken van zijne landsgrooten.

Voor de legalisatie van de bovenstaande handteekeningen van Dewa Agoeng Poetra, Soesoehoenan, en van Pedanda Gde Wajan Pidada en Tjokorda Gde Raka, landsgrooten van Kloengkoeng, zoomede van de handmerken van de landsgrooten Dewa Agoeng Gde Semarabawa en Tjokorda Majoen.

De Resident van Bali en Lombok,
(w.g.) G. F. DE BRUYN KOPS.

De tijdelijke Assistent-Resident van Zuid-Bali,
(w.g.) H. J. E. F. SCHWARTZ.

Dit contract is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 3den Maart 1908, met bepaling dat dit contract in werking zal treden op 1 April 1908.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w.g.) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De wd. Algemeene Secretaris,
(w.g.) V. D. HOUVEN VAN OORDT.

Voor eensluidend afschrift:
De Gouvernements-Secretaris,
(w.g.) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift,
De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,
(w.g.) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

BANGLI.

SUPPLETOIR CONTRACT.

N°. 33.

SUPPLETOIRE OVEREENKOMST, onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië gesloten tusschen den Resident van Bali en Lombok, ten deze handelende voor en namens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië, en den Radja van Bangli en zijne landsgrooten.

Aangezien het wenschelijk is geoordeeld, dat de Radja van Bangli en zijne landsgrooten aan het Nederlandsch-Indisch Gouvernement tegen schadeloosstelling overdragen het recht tot heffing van in- en uitvoerrechten en accijnzen, zoomede het recht tot exploitatie van het opiummiddel: zoo is op heden den 20sten Januari 1908 onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië tusschen mij George François de Bruyn Kops, resident van Bali en Lombok, als gemachtigde van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement, en Dewa Gde Tangkeban, Radja van Bangli, en zijne landsgrooten overeengekomen als volgt:

Artikel 1.

De Radja van Bangli en zijne landsgrooten dragen bij deze over aan het Nederlandsch-Indisch Gouvernement:

1°. het recht tot heffing van in- en uitvoerrechten en accijnzen in het gebied van Bangli;

2°. het opiummiddel.

Artikel 2.

Het Nederlandsch-Indisch Gouvernement verklaart de in artikel 1 met name genoemde middelen van inkomst, te aanvaarden en verbindt zich daarvoor aan het zelfbestuur van Bangli uit te keeren eene schadeloosstelling ten bedrage van f 10992 (tien duizend negenhonderd twee en negentig gulden) 's jaars.

Artikel 3.

De in artikel 2 genoemde schadeloosstelling wordt in haar geheel gestort in de landschapskas, waaruit wordt uitgekeerd een bedrag van f 2430 (twee duizend vierhonderd en dertig gulden) 's jaars aan den Radja van Bangli en een bedrag van f 7570 (zeven duizend vijfhonderd en zeventig gulden) 's jaars, aan de gezamenlijke landsgrooten.

Het aandeel van elk der landsgrooten in het hun gezamenlijk toekomend bedrag wordt door den Radja van Bangli in overeenstemming met den Resident van Bali en Lombok vastgesteld.

De uitkeering van de schadeloosstelling zal geschieden in twaalf gelijke maandelijksche termijnen.

Artikel 4.

De Radja van Bangli en zijne landsgrooten verbinden zich om bij het tegengaan en het opsporen van overtredingen van de door het Gouvernement vastgestelde regelingen en bepalingen ten aanzien van de in artikel 1 bedoelde middelen van inkomst de meest mogelijke hulp en bijstand te verleenen, de aangehouden overtreders ter beschikking te stellen van de Gouvernements-rechtbanken en rechters, en bij de tenuitvoerlegging van de door dezen gewezen vonnissen ter zake steeds naar vermogen hunne medewerking te verleenen.

Artikel 5.

De Radja van Bangli en zijne landsgrooten zullen met alle hun ten dienste staande middelen er voor waken, dat door niemand, wie hij ook zij, eenig beletsel, van welken aard ook, worde in den weg gelegd aan den vrijen binnenlandschen handel.

Artikel 6.

Deze overeenkomst treedt in werking op een nader door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië vast te stellen datum.

Van deze overeenkomst is op datum als bovenomschreven deze akte in drievoud opgemaakt en door beide partijen onderteekend en bezegeld, in tegenwoordigheid van den tijdelijk Assistent-Resident van Zuid-Bali, die deze mede heeft onderteekend.

De Resident van Bali en Lombok,

(*w. g.*) G. F. DE BRUYN KOPS.

De tijdelijke Assistent-Resident van Zuid-Bali,

(*w. g.*) H. J. E. F. SCHWARTZ.

Hier stonden de stempel en handteekening van den Radja van Bangli Dewa Gde Tangkeban, zoomede de handteekeningen van zijne landsgrooten.

Voor de legalisatie van de bovenstaande handteekeningen van Dewa Gde Tangkeban, radja, en van Dewa Gde Rai, Dewa Gde Poetoe en Dewa Made Raka, landsgrooten van Bangli, zoomede van het handmerk van Dewa Njoman Oka, gevolmachtigde van den landsgroote Dewa Njoman Tangkas, die wegens ziekte verhinderd was tegenwoordig te zijn.

De Resident van Bali en Lombok,

(*w. g.*) G. F. DE BRUYN KOPS.

De tijdelijke Assistent-Resident van Zuid-Bali,

(*w. g.*) H. J. E. F. SCHWARTZ.

Dit contract is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 3den Maart 1908, met bepaling dat dit contract in werking zal treden op 1 April 1908.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië

(*w. g.*) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De wd. Algemeene Secretaris,

(*w. g.*) V. D. HOUVEN VAN OORDT.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,

(*w. g.*) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën,

(*w. g.*) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

KLOENKOENG en BANGLI.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 34.

Met de zelfbesturen van Kloengkoeng en Bangli (residentie Bali en Lombok) zijn op 19 en 20 Januari 1908 de hierbij overgelegde suppletoire contracten gesloten tot overdracht aan het Nederlandsch-Indisch Gouvernement van de rechten tot heffing van in- en uitvoerrechten en tot exploitatie van het opiummiddel, zoomede wat Kloengkoeng betreft van het recht tot heffing van haven en ankeragegelden. Die contracten zijn goedgekeurd en bekrachtigd bij Gouvernementsbesluit 3 Maart 1908, n°. 23, met bepaling, dat zij op 1 April 1908 in werking zouden treden. Met de uitkeering van hiermede verband houdende schadeloosstellingen werd rekening gehouden bij de Indische begrooting voor 1908 (zie bijlage n°. 14 van de Nota van Wijzigingen, Gedrukte Stukken n°. 38), terwijl de wijze waarop die schadeloosstellingen werden berekend is aangegeven in de Nota van Inlichtingen naar aanleiding van het verslag der commissie omtrent overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1908 - 1909, **157,** n°. 1.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

BANGLI.

VERKLARING.

N°. 35.

VERKLARING betreffende de overdracht van het landschap Bangli aan het Gouvernement.

Nademaal op den 30sten September 1908 door mij, I Dewa Gdé Tangkeban, bestuurder van Bangli, in overleg en in overeenstemming met mijne landsgrooten aan den vertegenwoordiger van het Gouvernement, den resident van Bali en Lombok, de wensch is te kennen gegeven om het landschap Bangli, hetwelk mij in leen is afgestaan, weder aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië terug te geven en wat betreft het bestuur over dat landschap tot het Gouvernement in dezelfde verhouding te mogen staan als 's Gouvernements Stedehouders in Karang-Asem en Gianjar;

Zoo verklaar en beloof ik bij deze plechtiglijk:

I. dat ik afstand doe van alle rechten, welke mij zijn gelaten bij vroegere contracten, waarbij mij het landschap Bangli door het Nederlandsch-Indisch Gouvernement in leen is afgestaan, en mitsdien zijn vervallen de vroeger met mij en mijne voorgangers gesloten politieke contracten;

II. dat ik, het landschap Bangli als Stedehouder (wakil) van het Gouvernement besturende, mij in dat bestuur steeds als een goed en getrouw regent van het Gouvernement zal gedragen en alle bevelen zal opvolgen, welke mij door of namens den Resident van Bali en Lombok zullen worden gegeven.

Aldus gedaan en beëedigd te Bangli den 18den Januari 1909.

In tegenwoordigheid van G. F. de Bruyn Kops, Resident van Bali en Lombok:

(*get.*) G. F. DE BRUYN KOPS.

Hier stond de handteekening van I Dewa Gdé Tangkeban, bestuurder van Bangli, zoomede de handteekeningen en het handmerk van zijne landsgrooten.

Voor legalisatie van bovenstaande handteekeningen van den Stedehouder I Dewa Gdé Tangkeban en de landsgrooten I Dewa Gdé Rai, I Dewa Gdé Poetoe en I Dewa Made Raka en van het handmerk van den landsgroote I Dewa Njoman Tangkas.

De Resident,

(*get.*) G. F. DE BRUYN KOPS.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 18den Maart 1909.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(*get.*) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De wd. Algemeene Secretaris,

(*get.*) V. D. HOUVEN VAN OORDT.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,

(*w. g.*) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën,

(*w. g.*) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

BANGLI.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 36.

Op den 30sten September 1908 deed I Dewa Gdé Tangkeban [1]), bestuurder van het landschap Bangli, in overleg en in overeenstemming met zijne landsgrooten, aan den resident van Bali en Lombok het verzoek, om wat betreft het bestuur over dat landschap tot het Nederlandsch-Indisch Gouvernement in dezelfde verhouding te komen als 's Gouvernements stedehouders in Karang-Asem en Gianjar.

Op den 18den Januari 1909 deed hij op plechtige wijze afstand van alle rechten, hem bij vroegere contracten (laatstelijk het contract van 17 October 1906, Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1906—1907, **265**, n°. 48) gelaten en beloofde hij zich als stedehouder in het landschap Bangli te zullen gedragen als een goed en getrouw regent van het Gouvernement en alle bevelen te zullen opvolgen, welke hem door of namens den resident van Bali en Lombok worden gegeven.

Bij Gouvernementsbesluit 18 Maart 1908 n°. 9 werd de hierbij overgelegde verklaring, die mede-onderteekend is door de landsgrooten (waaronder twee broeders van den bestuurder) die ook het contract van 1906 teekenden, goedgekeurd en bekrachtigd en I Dewa Gdé Tangkeban aangesteld tot stedehouder van het Gouvernement van Nederlandsch-Indië in het landschap Bangli.

1) Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1894—1895, **110**, n°. 24.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

SAMBALIOENG.

SUPPLETOIR CONTRACT.

N°. 37.

Aangezien het wenschelijk is voorgekomen, dat het Nederlandsch-Indisch Gouvernement de volle beschikking verkrijgt over de daar bestaande of nader op te richten hoofdplaatsen en steden in het landschap Sambalioeng ingenomen of in te nemen terreinen, ten einde op gedeelten daarvan aan derden zakelijke rechten te kunnen verleenen.

Zoo is op heden den 9den Augustus 1907 of den 30sten Djoemadilachir van het jaar 1325 der Mohamedaansche tijdrekening, onder nadere goedkeuring en bekrachtiging van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië tusschen ons J. van Weert, resident der Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo, ten deze handelende voor en namens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië en Datoe Ranik, waarnemend Sulthan van Sambalioeng benevens de landsgrooten van het landschap het volgende overeengekomen:

Artikel 1.

De waarnemend Sulthan en de landsgrooten van Sambalioeng staan kosteloos aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië af het terrein, ingenomen door de hoofdplaats Tandjoengredeb, waarvan de grenzen zijn vastgesteld bij het Gouvernementsbesluit van 18 April 1903, n°. 25 (*Staatsblad* n°. 194).

Artikel 2.

Gronden, welke het Gouvernement mocht wenschen te bestemmen voor de vestiging van nieuwe of de uitbreiding van bestaande hoofdplaatsen, zullen mede desverlangd kosteloos aan het Gouvernement worden afgestaan, behoudens billijke schadeloosstelling aan rechthebbenden.

Aldus ten dage en jare in den aanhef dezes vermeld, te Tandjoengredeb overeengekomen, in viervoud opgemaakt en door beide partijen onderteekend en bezegeld.

De Resident der
Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo,
(*w. g.*) J. VAN WEERT.

Hier stonden de stempel en handteekening van den waarn. Sulthan van Sambalioeng, Datoe Ranik, zoomede de handteekeningen van zijne landsgrooten.

Dit contract is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 10den Maart 1908.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(*w. g.*) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonantie van den Gouverneur-Generaal,
De wd. Algemeene Secretaris,
(*w. g.*) V. D. HOUVEN VAN OORDT.

Voor eensluidend afschrift,
De Gouvernements Secretaris,
(*w. g.*) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift,
De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,
(*w. g.*) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

GOENOENG TABOER.

SUPPLETOIR CONTRACT.

N°. 38.

Aangezien het wenschelijk is voorgekomen dat het Nederlandsch-Indisch Gouvernement de volle beschikking verkrijgt over de door bestaande of nader op te richten hoofdplaatsen en steden in het landschap Goenoeng Taboer ingenomen of in te nemen terreinen, ten einde op gedeelten daarvan aan derden zakelijke rechten te kunnen verleenen.

Zoo is op heden den 20sten Augustus 1907 of den 11den Radjab van het jaar 1325 der Mohamedaansche tijdrekening, onder nadere goedkeuring en bekrachtiging van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië tusschen ons J. van Weert, Resident der Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo, ten deze handelende voor en namens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië en Mohamad Siranoedin, Sulthan van Goenoeng Taboer, benevens de landsgrooten van dat landschap het volgende overeengekomen.

Artikel 1.

De Sulthan en de landsgrooten van Goenoeng Taboer staan kosteloos aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië af het terrein, ingenomen door de hoofdplaats Tandjoengredeb, waarvan de grenzen zijn vastgesteld bij het Gouvernements besluit van 18 April 1903 n°. 25 (*Staatsblad* n°. 194).

Artikel 2.

Gronden, welke het Gouvernement mocht wenschen te bestemmen voor de vestiging van nieuwe of de uitbreiding van bestaande hoofdplaatsen, zullen mede desverlangd kosteloos aan het Gouvernement worden afgestaan, behoudens billijke schadeloosstelling aan rechthebbenden.

Aldus ten dage en jare in den aanhef dezes vermeld te Tandjoengredeb overeengekomen, in viervoud opgemaakt en door beide partijen onderteekend en bezegeld.

De Resident der Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo,

(*w. g.*) J. VAN WEERT.

Hier stonden de stempel en handteekening van den Sulthan van Goenoeng Taboer, Mohamad Siranoedin, zoomede de handteekeningen van zijne Landsgrooten.

Dit contract is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 10den Maart 1908.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(*w. g.*) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De wd. Algemeene Secretaris,

(*w. g.*) V. D. HOUVEN VAN OORDT.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris

(*w. g.*) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën,

(*w. g.*) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

KOETEI.

SUPPLETOIR CONTRACT.

N°. 39.

Aangezien het wenschelijk is voorgekomen, dat het Nederlandsch-Indisch Gouvernement de volle beschikking verkrijgt over de door bestaande of nader op te richten hoofdplaatsen en steden in het landschap Koetei ingenomen of in te nemen terreinen, ten einde op gedeelten daarvan aan derden zakelijke rechten te kunnen verleenen.

Zoo is op heden den tienden October negentien honderd en zeven of den derden Roemadlan van het jaar 1325 der Mohamedaansche tijdrekening, onder nadere goedkeuring en bekrachtiging van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië tusschen ons J. van Weert, Resident der Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo, ten deze handelende voor en namens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië en Mohamad Alimoedin Adil Chalifatoel Moeminin Sultan van Koetei, benevens de landsgrooten van dat landschap, het volgende overeengekomen:

Artikel 1.

De Sultan en de landgrooten van Koetei staan kosteloos aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië af het terrein, ingenomen door de hoofdplaats Samarinda, waarvan de grenzen zijn vastgesteld bij het Gouvernements besluit van 18 April 1903 n°. 25 (*Staatsblad* n°. 194).

Artikel 2.

Gronden, welke het Gouvernement mocht wenschen te bestemmen voor de vestiging van nieuwe of de uitbreiding van bestaande hoofdplaatsen, zullen mede desverlangd kosteloos aan het Gouvernement worden afgestaan, behoudens billijke schadeloosstelling aan rechthebbenden.

Aldus ten dage en jare in den aanhef dezes vermeld, te Samarinda overeengekomen, in viervoud opgemaakt en door beide partijen onderteekend en bezegeld.

De Resident der Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo,

(*w.g.*) J. VAN WEERT.

Hier stonden de stempel en handteekening van den Sultan van Koetei, Mohamad Alimoedin Adil Chalifatoel Moeminin, zoomede de stempels en handteekeningen van zijne landsgrooten.

Dit contract is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 10den Maart 1908.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(*w.g.*) J. B. VAN HEUTZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De Wd. Algemeene Secretaris,

(*w.g*) V. D. HOUVEN VAN OORDT.

Voor eensluidend afschrift:

De Gouvernements-Secretaris,

(*w.g.*) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën,

(*w.g.*) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

BOELOENGAN.

SUPPLETOIR CONTRACT.

N°. 40.

Aangezien het wenschelijk is voorgekomen, dat het Nederlandsch-Indisch Gouvernement de volle beschikking verkrijgt over de door bestaande of nader op te richten hoofdplaatsen en steden in het landschap Boeloengan ingenomen of in te nemen terreinen, ten einde op gedeelten daarvan aan derden zakelijke rechten te kunnen verleenen.

Zoo is op heden den tweeden December negentien honderd en zeven of den zes en twintigsten Sjawal van het jaar 1300 vijf en twintig der Mohamedaansche tijdrekening, onder nadere goedkeuring en bekrachtiging van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië tusschen ons J. van Weert, Resident der Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo, ten deze handelende voor en namens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië en Maulana Sultan Mohamad Kasim-aldin Sultan van Boeloengan, benevens de landsgrooten van dat landschap, het volgende overeengekomen:

Artikel 1.

De Sultan en de landsgrooten van Boeloengan staan kosteloos aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indie af het terrein, ingenomen door de hoofdplaats Tandjoeng Seilor (Boeloengan), waarvan de grenzen zijn vastgesteld bij Gouvernements Besluit van 1 Maart 1897 N°. 32 (*Staatsblad* n°. 83).

Artikel 2.

Gronden, welke het Gouvernement mocht wenschen te bestemmen voor de vestiging van nieuwe of de uitbreiding van bestaande hoofdplaatsen, zullen mede desverlangd kosteloos aan het Gouvernement worden afgestaan, behoudens billijke schadeloosstelling aan rechthebbenden.

Aldus ten dage en jare in den aanhef dezes vermeld, te Tandjoeng Seilor overeengekomen, in viervoud opgemaakt en door beide partijen onderteekend en bezegeld.

De Resident der
Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo,
(*w. g.*) J. VAN WEERT.

Hier stonden de stempel en handteekening van den Sultan van Boeloengan, Maulana Sultan Mohamad Kasim-aldin, zoomede de handteekeningen van zijne Landsgrooten.

Dit contract is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 10den Maart 1908.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(*w. g.*) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,
De Wd. Algemeene-Secretaris,
(*w. g.*) V. D. HOUVEN VAN OORDT.

Voor eensluidend afschrift,
De Gouvernements-Secretaris,
(*w. g.*) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift,
De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,
(*w. g.*) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

SAMBALIOENG, GOENOENG TABOER, KOETEI en BOELOENGAN.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 41.

Met de zelfbesturen van Sambalioeng, Goenoeng Taboer, Koetei en Boeloengan (residentie Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo) zijn, respectievelijk onder dagteekening van 9 en 20 Augustus, 10 October en 2 December 1907 suppletoire contracten gesloten (goedgekeurd en bekrachtigd bij gouvernementsbesluit 10 Maart 1908 n°. 2), waarbij aan het gouvernement van Nederlandsch-Indië kosteloos worden afgestaan de terreinen, ingenomen door de hoofdplaatsen Tandjoengredeb (Sambalioeng en Goenoeng Taboer), Samarinda (Koetei), en Tandjoengselor (Boeloengan), terwijl tevens de volle afstand is gewaarborgd van terreinen, bestemd voor de eventueele vestiging van nieuwe of de uitbreiding van bestaande hoofdplaatsen in die landschappen. De grenzen van de eerstgenoemde twee plaatsen zijn vastgesteld bij *Indisch Staatsblad* 1903, n°. 194 en die van de laatstgenoemde bij *Indisch Staatsblad* 1897, n°. 83.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

KOETEI.

SUPPLETOIR CONTRACT.

N°. 42.

SUPPLETOIRE OVEREENKOMST tusschen het Gouvernement van Nederlandsch-Indië en den Sultan en de landsgrooten van Koetei betreffende het brengen onder rechtstreeksch bestuur van het gebied der Onderafdeeling Boven-Mahakam.

Nademaal het wenschelijk is voorgekomen het gebied der onderafdeeling Boven-Mahakam onder rechtstreeksch bestuur te brengen, terwijl Zijne Hoogheid de Sultan van Koetei zijn wensch heeft te kennen gegeven, om de heerschappij over dat gebied met alle daaruit voortvloeiende rechten aan het Nederlandsch-Indisch Gouvernement aan te bieden onder nader overeen te komen voorwaarden, zoo is op heden den 3den Januari 1908 zijnde den acht en twintigsten Dzoelkaedah 1300 vijf en twintig van de Mohammedaansche tijdrekening, onder nadere goedkeuring en bekrachtiging van de Regeering van Nederlandsch-Indië, tusschen de ondergeteekenden J. van Weert, Resident der Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo ten deze behoorlijk gemachtigd door — en mitsdien handelende in naam en vanwege het Gouvernement van Nederlandsch-Indië eenerzijds, en Zijne Hoogheid Mohamad Alimoedin Adil Chalifatoel Moeminin, Officier der orde van Oranje Nassau, Sultan van Koetei en zijne landsgrooten anderszijds overeengekomen als volgt:

Artikel één.

Het Inlandsch Zelfbestuur van Koetei verklaart, ten behoeve van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement volledig afstand te doen van al zijne rechten en aanspraken op het gebied der onderafdeeling Boven-Mahakam, daaronder begrepen het recht tot heffing van een tiende van de boschproducten, die in genoemd gebied worden ingezameld, dan wel daarbuiten, van deze laatste echter, voor zoover zij afgevoerd worden langs de Moejoeb-rivier.

In verband hiermede ontslaat de Sultan alle onderdanen in genoemd gebied van de jegens zijn vader of hemzelven vroeger afgelegde eeden van trouw en gehoorzaamheid.

Artikel twee.

Het in het vorig artikel bedoeld gebied wordt alzoo erkend te staan onder rechtstreeksch bestuur van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement.

Artikel drie.

Als grens tusschen de onderafdeeling Boven-Mahakam en het landschap Koetei wordt aangenomen de waterscheiding tusschen de Soengei Tawang en de linkerzijtakken van de Mahakam-rivier, welker mondingen gelegen zijn stroomopwaarts van de monding der Moejoeb-rivier; voorts de waterscheiding tusschen de Moejoeb- en Pela-rivieren tot aan de monding van laatstgenoemde rivier in de Moejoeb en van dit punt de Moejoeb-rivier stroomafwaarts tot hare monding in de Mahakam-rivier; verder van dit punt een denkbeeldige rechte lijn tot de monding der Bengkalang-rivier, terwijl van af dit punt de stroomgebieden van alle stroomopwaarts als rechterzijtakken in de Mahakam-rivier vallende zijrivieren, dat van de Bengkalang-rivier inbegrepen, tot het gebied der onderafdeeling Boven-Mahakam behooren.

Artikel vier.

Ter vergoeding van het verlies van inkomsten, veroorzaakt door den in artikel 1 bedoelden afstand, zal aan het Zelfbestuur door het Gouvernement worden uitgekeerd een schadeloosstelling van f 12900 (twaalf duizend negenhonderd gulden) per jaar, te rekenen van den datum van inwerkingtreding van dit contract, welke nader door den Gouverneur-Generaal zal worden vastgesteld.

Deze uitkeering zal geschieden in twaalf gelijke maandelijksche termijnen.

Aldus ten dage en jare in den aanhef dezes vermeld te Tenggarong overeengekomen in viervoud opgemaakt, onderteekend en bezegeld door den Sultan van Koetei, Mohamad Alimoedin Adil Chalifatoel Moeminin, Officier der Orde van Oranje Nassau en door zijne landsgrooten: Pangeran Mangkoe Negoro, Pangeran Sosro Negoro, Pangeran Pandji en Pangeran Prawiro, en J. van Weert, Resident der Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo.

(get.) J. VAN WEERT.

Hier stonden handteekeningen en stempels van den Sultan van Koetei, genaamd Mohamad Alimoedin Adil Chalifatoel Moeminin, en zijne landsgrooten.

Dit contract is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 10den Maart 1908 met bepaling dat het in werking zal treden op 1 April 1908.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w.g.) J. B. VAN HEUTZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,
De Wd. Algemeene Secretaris,
(w.g.) V. D. HOUVEN VAN OORDT.

Voor eensluitend afschrift,
De Gouvernements-Secretaris,
(w.g.) DE GRAEFF.

Voor eensluitend afschrift,
De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,
(w.g.) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

KOETEI.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 43.

Op 3 Januari 1908 is met den Sultan van Koetei en zijne landsgrooten, wier verhouding tot het Gouvernement van Nederlandsch-Indië wordt beheerscht door het contract van 26 Augustus 1902 [1]), een bij Gouvernementsbesluit 10 Maart 1908, n°. 1, goedgekeurd en bekrachtigd suppletoir contract gesloten, waarbij zij tegen eene jaarlijksche schadeloosstelling ad f 12.900 hunne rechten en aanspraken op het gebied der onderafdeeling Boven-Mahakam aan het Gouvernement hebben overgedragen en waarbij tevens de grens tusschen die onderafdeeling en het landschap Koetei is vastgesteld.

Met het bedrag der schadeloosstelling werd rekening gehouden bij de Indische begrooting voor 1908 (zie de Memorie van Toelichting (bladz. 16), en bij de wet van 24 Juli 1908 (*Staatsblad* n°. 256) (*Indisch Staatsblad* n°. 617) [2]).

Op de inlijving bij het rechtstreeksch gouvernementsgebied van de genoemde onderafdeeling en de daarmede verband houdende maatregelen hebben betrekking de *Ind. Stbl.* 1908, n°. 225 tot en met 232.

1) Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1903—1904, **201**, n°. 31.
2) „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 1907—1908, **267**, nos. 3 en 6.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

PASIR.

CONTRACT.

N°. 44.

OVEREENKOMST tusschen het Gouvernement van Nederlandsch Indië en den Sultan en de landsgrooten van Pasir, betreffende het brengen onder rechtstreeksch bestuur van het landschap Pasir.

Nademaal het wenschelijk is voorgekomen het landschap Pasir onder rechtstreeksch bestuur van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement te brengen, terwijl Zijne Hoogheid de Sultan van Pasir zijn wensch heeft te kennen gegeven om de heerschappij over dat landschap met alle daaruit voortvloeiende rechten aan het Nederlandsch-Indisch Gouvernement aan te bieden onder nader overeen te komen voorwaarden, zoo is op heden den zesden der maand Djoemadilahir van het jaar 1324 der Mohamedaansche tijdrekening, gelijkstaande met den 28sten Juli 1906 onder nadere goedkeuring en bekrachtiging van de Regeering van Nederlandsch-Indie tusschen de ondergeteekenden Henri Nicolas Alfred Swart, ridder der derde klasse van de Militaire Willemsorde, civiel en militair resident der Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo, ten deze behoorlijk gemachtigd door en mitsdien handelende in naam en van wege het Gouvernement van Nederlandsch-Indië, eenerzijds en Zijne Hoogheid Ibrahim Chalil Oedin, sultan van Pasir en zijne landsgrooten, anderzijds, overeengekomen als volgt:

Artikel één.

Het inlandsch zelfbestuur van Pasir verklaart ten behoeve van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement volledig afstand te doen van al zijne rechten en aanspraken op het landschap Pasir.

In verband hiermede ontslaat de Sultan alle onderdanen in genoemd gebied van de jegens hem zelven vroeger afgelegde eeden van trouw en gehoorzaamheid.

Artikel twee.

Dat gebied wordt alzoo erkend te staan onder het rechtstreeksch bestuur van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement.

Artikel drie.

Tot vergoeding voor het verlies van inkomsten veroorzaakt door den hier bedoelden afstand zal aan het zelfbestuur door het Gouvernement worden uitgekeerd eene schadeloosstelling van f 327 267 (*driehonderd zeven en twintig duizend tweehonderd zeven en zestig gulden*) in eens.

Aldus ten dage en jare in den aanhef dezes vermeld ter hoofdplaats Bandjermasin overeengekomen in viervoud opgemaakt, onderteekend en bezegeld door den Sultan van Pasir Ibrahim Chalil Oedin en door zijne landsgrooten:

Pangeran Kesoema Djaja Ningrat, Sultan Moeda, Pangeran Mantri, Pangeran Pandji, Pangeran Mas en Pangeran Depati in tegenwoordigheid van mij, Henri Nicolas Alfred Swart, Civiel- en Militair Resident der Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo.

(*get.*) H. N. A. SWART.

Hier stonden stempels en handteekeningen van den Sultan van Pasir, Ibrahim Chalil Oedin, en van zijne landsgrooten.

Dit contract is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 22sten Maart 1908, met bepaling dat het in werking zal treden op 1 Mei 1908.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(*w. g.*) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De Wd. Algemeene Secretaris,

(*w. g.*) V. D. HOUVEN VAN OORDT.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,

(*w. g.*) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën,

(*w. g.*) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

PASIR.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 45.

Ten gevolge het verzoek van het zelfbestuur van Pasir (residentie Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo) om invoering van rechtstreeksch bestuur in dat landschap en in verband met den door Sultan Ibrahim Chalil Oedin [1]) en zijne landsgrooten te kennen gegeven wensch om afstand te doen van hun gezag, werd met dat zelfbestuur op 28 Juli 1906 het bij Gouvernementsbesluit van 22 Maart 1908 n°. 1 goedgekeurde en bekrachtigde contract gesloten, waarbij het ten behoeve van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement volledig afstand deed van al zijne rechten en aanspraken op het landschap Pasir tegen betaling van eene schadeloosstelling in eens ad f 327 267 (driehonderd zeven en twintig duizend tweehonderd zeven en zestig guldens).

Nadat met die schadeloosstelling, welke verband houdt met de volgens artikel 32 van het contract van 1 September 1902 [2]) in Pasir bestaande inkomsten van het zelfbestuur, rekening was gehouden bij de Indische begrooting voor 1908 (zie de Memorie van Toelichting, bladz. 17), trad het overgelegde contract op 1 Mei 1908 in werking en werden verschillende daarmede verband houdende maatregelen getroffen (*Ind. Stbl.* 1908, n°s. 268 tot en met 274).

1) Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1901—1902, **169**, n°. 10.
2) „ „ „ „ „ „ „ „ „ 1903—1904, **201**, n°. 35.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

TAJAN en MELIAU.

AKTE VAN AFSTAND MELIAU.

N°. 46.

AKTE VAN AFSTAND van het landschap Meliouw door Panembahan Anom Pakoe Negara, opgetreden bestuurder van Tajan en Meliouw aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië.

Ik, Panembahan Anom Pakoe Negara, bestuurder van Tajan en Meliouw, verklaar hierbij zoowel voor mij als voor mijne opvolgers,

dat ik van al mijne rechten, geene uitgezonderd, op het landschap Meliouw, hetwelk bij artikel 1 van het Gouvernementsbesluit van 15 Januari 1890 n°. 23 hereenigd is met het landschap Tajan en in erfelijk leen is afgestaan aan mijn vader Panembahan Pakoe Negara Soeria Kesoema, in leven bestuurder van de hereenigde landschappen Tajan en Meliouw, thans afstand doe aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië,

om met betrekking tot het landschap Meliouw al zoodanige maatregelen te nemen en voorzieningen te treffen, welke het Gouvernement van Nederlandsch-Indië noodig en nuttig zal oordeelen.

Ter bevestiging daarvan heb ik deze verklaring onderteekend ten overstaan van A. J. Ch. de Neve, resident der Westerafdeeling van Borneo en in bijzijn van de mantries van Tajan.

Tajan, den 22 December 1905.

(*w. g.*) TAMIDJIT.

Hier stond de handteekening van Panembahan Anom Pakoe Negara, opgetreden bestuurder van Tajan.

Hier stonden de handteekeningen van de mantries van Tajan.
(*w. g.*) Pangaran MANGKOE.
(*w. g.*) Pangeran DAENG.

Ten overstaan en in bijzijn van

Den Resident der Westerafdeeling van Borneo,

(*w. g.*) A. DE NEVE.

Deze akte is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 9den Februari 1909.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(*w. g.*) J. B. VAN HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

(*w. g.*) V. D. HOUVEN VAN OORDT.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,

(*w.g.*) DE GRAEFF.

Voor eensluitend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën,

(*w. g.*) A. E. ELIAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

TAJAN en MELIAU.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 47.

De bevolking van het landschap Meliau (residentie Westerafdeeling van Borneo), dat sedert 1890 [1]) met het landschap Tajan was vereenigd, gaf den wensch te kennen om onder het rechtstreeksche bestuur van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement te worden gebracht.

Daar de nieuw opgetreden Panembahan van Tajan en Meliau, Goesti Tamdjit (Panembahan Anom Pakoe Negara) [2]), zich bereid verklaarde om van zijne rechten op Meliau afstand te doen tegen eene schadeloosstelling in eens ad f 10000 (tien duizend gulden) werd door het zelfbestuur de overgelegde akte van afstand onderteekend, die bij Gouvernementsbesluit 9 Februari 1909 n°. 33 is goedgekeurd en bekrachtigd.

Nadat met de genoemde schadeloosstelling rekening was gehouden bij de Indische begrooting voor 1909 (zie de Memorie van Toelichting bladz. 10), werden eenige met de inlijving van Meliau bij het rechtstreeksch bestuurd gebied verband houdende maatregelen getroffen (*Indisch Staatsblad* 1909, n°. 117).

1) Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1890—1891, **112**, n°. 14.
2) „ „ „ „ „ „ „ „ „ 1906—1907 **265**, n°. 10.

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

LINGGA-RIOUW en ONDERHOORIGHEDEN.

SUPPLETOIR CONTRACT.

N°. 48.

SUPPLETOIR CONTRACT onder nadere goedkeuring en bekrachtiging van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië gesloten tusschen Willem Jacob Rahder, Resident van Riouw en Onderhoorigheden als gevolmachtigde van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement en Zijne Hoogheid Radja Abdoel Rachman Maädlam Sjah, Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, Sultan van Lingga-Riouw en Onderhoorigheden.

Aangezien het wenschelijk is voorgekomen de middelen: opium-, arak-, dobbel- en varkensslacht-pachten op de eilanden in de Chineesche Zee, bekend onder den collectieven naam Poelau Toedjoeh, (zooals bedoeld sub 1 van artikel 33 van het op den 18den Mei 1905 tusschen het Nederlandsch-Indisch Gouvernement en den Sultan van Lingga-Riouw en Onderhoorigheden gesloten contract) over te nemen, welke middelen thans door Zijne Hoogheid den Sultan zijn verpacht, zoo is overeenkomstig het bepaalde sub 4 van artikel 31 van het op den 18den Mei 1905 tusschen het Nederlandsch-Indisch Gouvernement en den tegenwoordigen Sultan van Lingga-Riouw en Onderhoorigheden gesloten contract, door beide contracteerende partijen het navolgende overeengekomen:

Eenig artikel.

Te beginnen met 1 April 1909 staat Zijne Hoogheid de Sultan van Lingga-Riouw en Onderhoorigheden aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië af, de middelen:

1. het recht tot den verkoop van opium in het klein;

2. het recht tot het laten spelen van po- en andere spelen door Chineezen;

3. het uitsluitend recht tot den verkoop in het klein en het stoken van gedistilleerd.

4. het recht tot het slachten van varkens en het verkoopen van versch varkensvleesch, allen op de eilanden gelegen in de Chineesche Zee, uitmakende de Poelau Toedjoeh archipel, zooals die archipil in 4 afdeelingen is gesplitst bij het Gouvernementsbesluit dd. 19 April 1908, n°. 14. [1])

Als schadeloosstelling voor het gemis dezer inkomsten wordt door het Gouvernement van Nederlandsch-Indië aan den Sultan van Lingga-Riouw en zijne opvolgers toegekend eene som van f 1250 (twaalfhonderd en vijftig gulden) 's maands, ingaande op den 30sten April 1909.

Het Nederlandsch-Indisch Gouvernement heeft de bevoegdheid de overgenomen middelen ten eigen bate te innen, te verpachten als anderszins, alles geheel naar eigen goedvinden.

Aldus overeengekomen te Tandjong Pinang, op den 23sten Januari 1909, in viervoud opgemaakt; door beide partijen onderteekend en bezegeld door ons Willem Jacob Rahder, Resident van Riouw en Onderhoorigheden, en den Sultan van Lingga-Riouw en Onderhoorigheden, Radja Abdoel Rachman Maädlam Sjah.

(w. g.) W. J. RAHDER.

Hier stonden stempel en handteekening van Zijne Hoogheid Radja Abdoel Rachman Maädlam Sjah, Sultan van Lingga-Riouw en Onderhoorigheden.

Dit suppletoir contract is goedgekeurd en bekrachtigd op den 20sten Februari 1909.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(w. g.) J. B. v. HEUTSZ.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De Wd. Algemeene Secretaris,

(w. g.) v. d. HOUVEN VAN OORDT.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements-Secretaris,

(w. g.) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën,

(w. g.) A. E. ELIAS.

[1]) Dat besluit is sedert vervangen door dat van 20 Januari 1909, n°. 39 (*Indisch Staatsblad*, n°. 45).

Digitized by Google

Digitized by Google

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

LINGGA-RIOUW en ONDERHOORIGHEDEN.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 49.

Nadat bij de Indische begrooting voor 1909 daarmede rekening was gehouden (zie de Memorie van Toelichting, blz. 38, sub. 11*a*), zijn in verband met art. 31 sub 4 van het op 18 Mei 1905 met het zelfbestuur van Lingga-Riouw en Onderhoorigheden gesloten contract (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1905—1906, **224** n°. 17) de middelen: opium-, arak-, dobbel- en varkensslacht-pachten in den Poelau-Toedjoeh Archipel (zie art. 33 sub 1 van het genoemde contract) met ingang van 1 April 1909 door het Gouvernement van den Sultan overgenomen tegen uitkeering van eene maandelijksche schadeloosstelling ad *f* 1250 (twaalfhonderd vijftig gulden).

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google